

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățămînt și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL X, NR. 105

mai 2008

„ACOLO SEZUM ȘI PLÎNSEM”

Tîrgoveții îi spun Zidul Plîngerii. De fapt e mai mult un gard, de scînduri, înalt, vopsit într-un verde decolorat de ploii și de ninsori. Numele i se trage de la obiceiul unora de a scrie cu cretă tot felul de mesaje, trimiteri la originile materne, enunțuri retorice, constatări, expresii sapiențiale, urări aniversare, înjurături de toate felurile sau simple desene ca și cele de pe pereții vespasiene.

La o privire mai atentă, trecătorul indignat devine aproape curios iar dacă-și înfrînge rușinea are șansa să facă mari descoperiri.

Zidul Plîngerii înconjoară perimetrul unei foste glorie a industriei privatizate tocmai cînd mergea mai bine, transformată într-un SA care a decedat prin faliment din pricina „căpușelor” care i-au supt conturile.

A rămas o amintire zumzetul de furnicar al mașinilor cu care fusese modernizată fabrica chiar înainte de „lovitură”. Lucra un regiment de femei, spetindu-se în trei schimburi pentru victoria politicii Partidului și pentru socialismul multilateral dezvoltat.

Vizionarii economiei de piață, inginerii financiari și băieții cu ochi albaștri nu s-au lăsat cu una cu două, punînd la punct strategia de ruinare în vederea privatizării.

În scurtă vreme s-au înmulțit Jeep-urile și limuzinele în garaje, excursiile de documentare în „țări cu tradiție”, vizitele de lucru și schimburile de experiență în stațiuni ale fostei clase muncitoare. Zelul managerial nu s-a cheltuit în van. Intermediarii s-au îmbogățit, iar Fabrica și-a dat obștescul sfîrșit. Bătălia pe coliva mortului a fost scurtă. Ea s-a purtat în liniște și în deplină siguranță, căci Sindicatul fusese deja anesteziat de mireasma mărcilor germane și a dolarilor americani.

Mortua est!

Dar Zidul Plîngerii a supraviețuit, ca o cronică a învinșilor.

Cronicarii cu creta în mînă sînt de regulă femei cu chipul trist, cu îngrijorarea șomerului în ochi, legănînd sacoșa cu cîțiva cartofi și o sticlă de untdelemn.

Tîrîie de braț cîte un preșcolar precoce, căruia nu-i pasă de tranziție și reformă.

Îl smucește furioasă, șoptindu-i printre dinți că nu are bani pentru gogoasă.

Sînt tot felul de persoane coautoare, dar toate au ceva comun: șomajul, sărăcia și scîrba.

Aceasta reiese din ultimele însemnări pe care ploile de primăvară nu au apucat să le ștergă.

„Ne-ați înșelat”

„Ne-ați furat”

„Ne-ați mințit”

„V-ați îmbogățit din furat”, „Din minciună” (adaugă altcineva)

„Ticăloșilor, să vă stea în gît!”

„Hoția se numește Ordonanță”

„Privatizare - jaf la drumul mare”.

Altele seamănă cu niște acatiste, menind de rău și de vătămătură pe cîte unul ale cărui nume și poreclă însoțesc funcția pe care a deținut-o.

Unele sînt triste, altele ironice, bășcălioase. O adevărată psiho-sociologie în cîteva vorbe grele. O revoltă în genunchi. Un strigăt de neputință, un protest clamat la cerul din care cade ploaia, spălîndu-l.

Pînă și Dumnezeu i-a uitat pe năpăstuiți.

În ce ne privește, vă rugăm să ne scuzați căci nu am citat vorbele urite, nici greșelile gramaticale. Ca să nu vă stricăm buna dispoziție.

Prof.dr. D. D. URSAȘE

PROFESORII “CU NUME”

V-ați prins? Oamenii de la catedră se deosebesc între ei. Unii sînt profesioniști “cu nume”, alții - dascăli obișnuiți. Că destui dintre ultimii sînt incapabili să țină liniște în clasă, asta e dureros și alarmant. Dascălii “cu nume”, versații, se desprind de restul colegilor prin vocație, cultură, comportament, pasiune față de profesia aleasă. După ce, evident, și-au ros coatele pe băncile facultății 4 - 5 ani. Au pur și simplu “har”, talent. Catedra e locul lor unde se realizează... Prin anii '53 - '55, la Liceul “Petru Rareș” din Piatra Neamț, tronau în loja profesorilor “cu nume”: Aurel Rotundu (istorie), Costică Borș (matematică), Georgeta Pralea (română), Har. Mihăilescu... Dascăli consacrați, despre care se

vorbește cu respect și astăzi. Cine l-a audiat pe Domnul Rotundu nu l-a uitat niciodată. Preda atît de clar încît l-au înțeles chiar și loazele cu ciungă în cap. Pietrenii poartă o frumoasă amintire “monștrilor sacri”. La ieșirea spre Roman există o stradă ce poartă numele profesorului Costică Borș. Problema care ne frămîntă e alta. Ce ne facem cu profii care nu intră în categoria “cu nume”? Nu poți așeza pe aceeași treaptă a podiumului pe X și Y. Primul, un merituos dascăl de matematică, care trimite anual la olimpiada națională 5-6 elevi, al doilea un celebru necunoscut. Care pe deasupra e și pilangiu motivînd că bea în scopuri didactice. Soluția de rezolvare? Contestarea superficialilor. Nu este România țara contestațiilor? Nu-i contestă peste tot elevii pe profesori? Nu s-au încheiat tezele cu subiect unic cu mii de

contestații? Părinții nu sînt nici ei iertători. Ce zic? “Numai profesorii buni trebuie să profeseze!” Vremea opaițelor a trecut. Kinderii actuali se nasc lîngă calculator, știu engleză și vor s-o taie în State, țara succesului și a banului. Numai așa pot participa la “ospățul lumii!” Societatea în care trăiesc este “o junglă socială” în care supraviețuiesc doar Tarzani. Adaptarea socială e hotărîtoare în vremurile noastre. De ce nu reușesc toate cadrele didactice? Pentru că șoferul de la Electrica sau femeia de serviciu de la Banca Națională au retribuții mai mari decît dascălii. Și normal, în aceste condiții, dascălul mimează. Se face că muncește. Ce spun politicienii expirați despre această situație? Nu spun nimic. Sînt ocupați cu numărătoarea voturilor. Nu-i deranjați, sînt nevroși!

Dumitru RUSU

TEATRUL TINERETULUI BATE FESTIVALURILE

◆ În mai: 00! pe scena Teatrului de Comedie din București

Teatrul Tineretului a participat, în data de 19 mai, la FestCO 2008 (Festivalul Comediei Românești), cu spectacolul “OOI”, creație colectivă după Ion Creangă, în regia lui Alexandru Dabija.

Reprezentarea a avut loc la ora 19,00 în Sala Mare a Teatrului de Comedie București. Ultima prezentă a Teatrului Tineretului la acest festival s-a săvîrșit în anul 2004, cu spectacolul “Avarul”, în regia lui Cristian Juncu.

Actorii nu au avut timp să-și tragă răsufierea, deoarece, imediat ce s-au întors de la București, au plecat la Satu Mare, unde au luat parte la a doua ediție a Festivalului Internațional de Teatrul “Fără

bariere”. În cadrul acestuia, Teatrul a fost prezent cu piesa “Povestiri despre nebunia (noastră) cea de toate zilele”, de Petr Zelenka, în regia lui Radu Afrim, spectacol care s-a jucat în data de 22 mai, de la ora 18,00, la Casa de Cultură a Sindicatelor Satu Mare.

◆ În iunie, “Povestiri despre nebunia (noastră) cea de toate zilele” pe scena Odeon - ului parizian

Theatre de l'Odeon-Theatre de l'Europe din Paris și-a publicat zilele trecute programul pentru stagiunea 2008 - 2009. Surpriza anului e una românească: alături de montări semnate de regizori francezi în vogă, la Odeon se va juca, în iunie 2009, la Sala Ateliers Berthier, spectacolul lui Radu Afrim, “Povestiri despre nebunia (noastră) cea de toate zilele” de Petr

Zelenka, de la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț.

Astfel, programul internațional al Theatre de l'Odeon cuprinde, în anul care vine trei producții, semnate de Thomas Ostermeier, Eimuntas Nekrosius și...Radu Afrim.

E pentru prima dată, cel puțin în ultimii 20 de ani, cînd această scenă prestigioasă (membră a Uniunii Teatrelor Europene), unde în 2007 - 2008 au fost invitați Christian Marthaler, Krzysztof Warlikowski și Tamas Ascher, invită o creație românească, eveniment cu atît mai remarcabil, cu cît...Nebunia cea de toate zilele e o creație recentă (din 2007), care n-a avut pînă acum parte de vizibilitate internațională. Spectacolul a primit două nominalizări (Coca Bloss și Constantin Cojocaru, pentru roluri principale) la recent decernatele Premii Uniter.

În această vară, o altă montare a lui Radu Afrim, Mansardă la Paris cu vedere spre moarte de Matei Vșniec, făcută la Luxemburg, va participa la Festivalul de Teatrul de la Avignon.

ROMAN

COMPETIȚIA PROIECTELOR EUROPENE

Proiectul european Mituri, legende și povești, modalități de îmbogățire a limbajului tinerilor, din cadrul Liceului “Vasile Sav” din Roman, a fost nominalizat în TOP 30 la competiția europeană “elearning Awards”.

Carmen Lozonschi, profesoară de limba franceză la Grupul Școlar “Vasile Sav”, a reușit performanța de a fi nominalizată în TOP 30 al competiției “elearning Awards”, organizată în fiecare an,

începînd din 2000, de către European Schoolnet, organizație finanțată de Comisia Europeană. Ediția de anul acesta s-a desfășurat sub sloganul “Celebriți succesul prin tehnologie”. Nominalizarea a fost obținută pentru proiectul “Mitur, legende și povești”- proiect european al cărui coordonator a fost profesoara de la “Vasile Sav”. Din România, în Top 100 au fost selecționate doar șase proiecte, iar în TOP 30 a rămas un singur proiect, cel al romașcanilor. Proiectul coordonat de doamna profesoară Carmen Lozonschi a primit un premiu European Language

Label, în competiția proiectelor lingvistice europene. În cadrul proiectului au mai avut loc spectacole de teatru și a fost realizat un dicționar cu termeni uzuali, în limbile țărilor participante.

Tot un succes european s-a concretizat în cadrul Liceului cu Program Sportiv Roman, unde în perioada 7- 12 aprilie s-a desfășurat ultima reuniune în cadrul proiectului “Eurolab”, în Polonia, prin participarea doamnelor profesoare Pătrăuceanu Irina, Pricopoaia Ala și a elevilor Petea Alexandru- cl. a XII-a, Iacob Paul, cl. a XII-a, Dănilă Paula clasa a X-a, Șoiman Ana- clasa

a X-a, Butnariu Rareș- clasa a X-a, Neguriță Irina- clasa a XI-a.

Printre obiectivele urmărite s-a aflat realizarea de materiale didactice ce pot fi utilizate de către profesori și elevi în cadrul orelor dar, cel mai important lucru, a fost cunoașterea culturii, tradițiilor și sistemul educațional din țările care au participat în cadrul proiectului “Eurolab”.

În momentul de față în cadrul Liceului cu Program Sportiv, Roman au fost depuse fișe de aplicare pentru alte două proiecte ce vor fi materializate în curînd.

Prof. Valerian PERCĂ

PROIECT DE ȘCOLARIZARE 2008 - 2009

Printr-un proiect de act normativ, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului (MECT) propune creșterea cifrei de școlarizare în învățământul preșcolar cu 15.000 de locuri, în învățământul liceal, clasa a IX-a - cu 2.000 de locuri, în învățământul postliceal - cu 3.800 de locuri și în învățământul postliceal special - cu 45 de locuri.

Aceste majorări vor fi compensate prin diminuarea planului de școlarizare la alte niveluri și forme de învățământ. Astfel, MECT propune reducerea cifrei de școlarizare în învățământul gimnazial cu 50.000 de locuri, în învățământul profesional cu 7.000 de locuri (2.000 de locuri la Școlile de Artă și Meserii și 5.000 de locuri la anul de completare), în învățământul liceal, clasa a XII-a - cu 6.000 de locuri și în învățământul special cu 2.550 de locuri.

De asemenea, MECT mai propune menținerea cifrei de școlarizare în învățământul primar, liceal de artă și sportiv (clasele a IX-a și a XI-a).

Prin acest proiect de act normativ MECT propune și cifrele de școlarizare pentru anul școlar/universitar 2008-2009 la toate gradele învățământului de stat.

Astfel, pentru învățământul preșcolar, numărul copiilor cuprinși în grădinițe va fi în total de 660.000.

În învățământ primar, numărul elevilor în clasele I-IV propus este de 900.000, în învățământul secundar, respectiv învățământ gimnazial, numărul elevilor în clasele V-VIII este de 950.000, din care în învățământ de zi și 935.000 și în învățământ seral, cu frecvență redusă și la distanță - 15.000.

Pentru învățământ liceal, numărul elevilor în clasa a IX-a învățământ de zi propus este de 149.000, pentru clasa a IX-a învățământ seral și/sau cu frecvență redusă - 8.000, pentru clasa a XI-a învățământ seral și/sau cu frecvență redusă 28.000, pentru clasa a XII-a învățământ de zi și/sau seral 60.000. În învățământ profesional, numărul elevilor în anul I la școlile de arte și meserii propus este de 90.000, iar numărul elevilor în anul de completare - 85.000.

Pentru învățământul postliceal, MECT propune ca numărul elevilor în anul I să fie 16.245, din care în învățământ special - 195, în învățământ militar (MIRA și MAP) - 1.55, iar în învățământul de zi și/sau seral - 14.500.

În învățământul de artă și sportiv, numărul total de elevi în clasele și grupele cu program de muzică, arte plastice și coregrafie (exclusiv învățământul liceal) va fi de 21.500, potrivit propunerii MECT.

Numărul total de elevi în școlile cu program sportiv (exclusiv învățământul liceal) va fi de 17.000, iar numărul total de elevi care se pregătesc pe linie sportivă școlară - 53.000.

Totodată, potrivit proiectului de act normativ, numărul copiilor cuprinși în grădinițe pentru copii cu deficiențe și în grupe de copii cu boli cronice din cadrul unităților sanitare va fi de 2.500.

Numărul elevilor cu deficiențe și/sau boli cronice din școlile cu clasele I-VIII propus este de 20.000, al celor din învățământul profesional pentru deficienți (anul I școli de artă și meserii și an de completare) - 4.500, iar în liceele speciale, la clasa a IX-a - 250, la clasa a XI-a, învățământ seral și/sau cu frecvență redusă - 100.

PROFESIONIȘTII EDUCAȚIEI

Continuăm seria prezentării profesioniștilor educației. În acest număr, poposim la Grup Școlar Industrial Construcții de Mașini Roman și stăm de vorbă cu doamna director, Gabriela Dascălu.

Care este părerea dvs. despre învățământul românesc în general?

- De 17 ani învățământul românesc se găsește într-un proces continuu de schimbare. Putem postula o criză a școlii și anume una de stabilire a obiectivelor și finalităților ei în contextul trecerii de la un învățământ centrat pe cunoștințe, la un învățământ care ar trebui să articuleze cunoștințele, competențele și atitudinile cu scopul de a-l aduce pe elev la stadiul independenței și auto-controlului asupra propriei vieți. Din păcate, lipsa unei politici educaționale coerente, datorată în parte numărului mare de 11 demnitari care au fost la conducerea ministerului, a dus la un experiment continuu efectuat asupra elevilor, atât din punct de vedere al conținuturilor curriculei cât și al evaluărilor. Aproape că nu a existat an în care să nu se introducă ceva nou sau să se scoată ceva vechi sau abia introdus. Ca să nu mai vorbim de subfinanțare, care se reflectă în starea localurilor școlare și a dotărilor rămase la nivelul anilor '80. Este adevărat că în ultimii 2 ani au fost făcute investiții mari în infrastructură, dar va dura ceva timp până când toți copiii se vor bucura de condiții decente de studiu. Ceea ce este mai tragic este că "în numele egalității șanselor", elevii proveniți din școli diferite din punct de vedere al dotărilor materiale sunt evaluați cu aceleași subiecte, iar rezultatele sunt și vor fi evident diferite. La nivelul programelor nu există o corelare pe orizontală, pe ani de studiu și nici interdisciplinară. Elevii învață aceleași noțiuni, cu limbaje diferite, la momente diferite în cadrul disciplinelor diferite.

În sistemul de învățământ românesc se reflectă tendințele din mediul economico-social: există o elită-olimpicilor de ale căror rezultate și capacități profită piețele de muncă străine, există copii care abandonează de timpuriu școala și care nu au nici o calificare și care vor îngroșa rândurile celor de la periferia societății și cei de mijloc care ar trebui să fie pregătiți pentru nevoile economiei naționale. Învățământul românesc are nevoie de o schimbare majoră la nivel de politică educațională. În opinia mea, școala ar trebui să identifice aptitudinile fiecărui elev, să-l încurajeze să-și însușească deprinderile și competențele necesare meseriilor cerute de societate și care i se potrivească cel mai bine, să-l pregătească pentru rolul de viitor părinte, să-l învețe să aibă o atitudine conștientă și discernământ în societate, să recunoască valorile și să-l învețe "să învețe" de-a lungul întregii vieți.

Cu ce s-a prezentat școala dvs. la Târgul Educațional-organizat la LPS Roman, în ziua de

8 mai 2008? Care au fost aprecierile celor care au vizitat târgul, referindu-ne la elevi?

- Ne-am prezentat cu oferta educațională pentru anul școlar 2008-2009. La clasa a IX-a liceu ni s-au aprobat 2 clase, una profil servicii cu specializarea Tehnician în activități economice și una profil tehnic cu specializarea Tehnician operator tehnic de calcul. La SAM, continuăm tradiția liceului în domeniul mecanică cu o clasă Lucrător în prelucrări la rece și o clasă Lucrător în mecanică de montaj întreținere și reparații. Standul nostru a fost bine organizat, furnizând informații complete privind dotarea materială și rezultatele obținute la concursuri de elevii noștri de la fiecare profil. Am avut afișe A0 cu imagini din școală și diplomele elevilor, un film de prezentare a ofertei educaționale curriculare și extracurriculare, pliante, calendare și pixuri personalizate. Olimpicii noștri, îmbrăcați în tricouri cu sigla liceului au fost cei care le-au vorbit colegilor lor mai mici despre avantajele continuării studiilor la Grup Școlar Industrial Construcții de Mașini. La nivel de imagine, standul nostru a fost apreciat ca fiind cel mai bine realizat. Așteptăm acum să vedem dacă viziunea noastră în politică de marketing educațional va da roade la înscrierea absolvenților clasei a VIII-a.

În ultima vreme, Grupul Școlar a fost implicat în mai multe proiecte europene. Cum vedeți

exemplu, o societate are nevoie la anul de 10 muncitori, strungari și frezori; pentru a putea pregăti elevii pentru cerințele pieței forței de muncă școala trebuie să propună în planul de școlarizare 2 clase, cu câte 28 de elevi, una cu calificarea profesională strungar și a doua cu calificarea frezor-rabotor-mortezor, conform nomenclatorului aprobat de minister. De unde atîția elevi și ce vor face ceilalți care nu vor fi angajați după terminarea studiilor? În țările europene problema se rezolvă simplu, există calificarea mecanic prelucrător prin așchiere. După 3 ani de studiu ei se vor putea specializa mai departe la locurile de muncă în funcție de cerințele patronilor. Cît privește performanța de vîrf, sintem foarte buni, pentru elevii de mijloc teste PISA ne-au dus spre coada clasamentului.

Sînteți managerul unei instituții prestigioase din municipiul Roman. Cu ce probleme se confruntă managerul unei școli?

- O definiție din managementul educațional spune că "Managerul este cel care procură, alocă și utilizează resurse fizice și umane pentru a atinge scopuri" și că acțiunile sale se încadrează în una din următoarele categorii: elaborarea deciziilor, prelucrarea informațiilor și angajarea de relații interpersonale. Pornind de aici rezultă și problemele cu care se poate confrunta managerul unei școli, probleme care pot să difere de la o organizație școlară la alta, în funcție de contextul economico-social în care este plasată școala, de schimbările multiple care au loc în sistemul educațional preuniversitar și de ce nu și contextul politic.

De cine este sprijinit managerul unei școli?

- În primul rînd de colegii săi, cadre didactice, personalul didactic auxiliar și nedidactic, deoarece realizarea unei culturi organizaționale puternice înseamnă împărtășirea valorilor și a celorlalți componente de către membrii organizației. În al doilea rînd de autoritățile locale și de conducerea inspectoratului școlar.

Care sînt realizările dvs pe plan managerial?

- Îmi este destul de greu să le evoc fără să fiu subiectivă, pentru că există riscul ca ceea ce pentru mine reprezintă o mare realizare, pentru alții să fie ceva obișnuit, din rutina cotidiană. Dotări materiale, multe, mare parte din ele realizate din fonduri extrabugetare, de exemplu un laborator de informatică cu 25 de calculatoare legate la internet (al doilea laborator pe lîngă cel dat de minister pentru AEL). Realizarea unui proiect de granturi de dezvoltare școlară prin care am dotat un laborator de contabilitate pentru a deveni "firmă de exercițiu", truse pentru laboratoarele tehnologice, hărți, planșe, reorganizări de spații, igienizări etc. Cel mai important pentru mine este că elevii noștri, care au fost admiși la noi cu medii foarte mici, au concurat cu elevii de la licee prestigioase și au câștigat, ceea ce înseamnă că schimbările pe care le-am produs dau roade. E un lucru deosebit să ai un număr de 4 olimpici naționali în domeniul tehnic, raportat la 380 elevi la învățământul de zi. Peste 4 ani, în contextul în care vor fi reabilitate toate clădirile, liceul nostru va fi la nivel european.

A consemnat prof. Valerian PERCĂ

dvs. școala românească în context european?

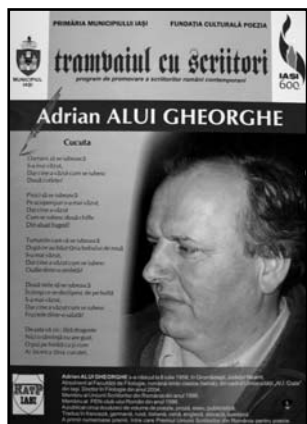
- Am avut ocazia să văd cum este organizat învățământul în Italia, Belgia, Franța și Spania. După conferința de la Lisabona cam toate sistemele de învățământ din Europa au suferit schimbări de mai mică sau mai mare anvergură. Schimbările cele mai mari se observă la nivelul învățământului profesional și tehnic, unde se tinde spre o structură comună a calificărilor în cadrul uniunii europene. Dar și în acest domeniu noi am fost cuprinși de o frenezia de modificări radicale și de dorința de a fragmenta și, implicit a complica parcurusul școlar cît mai mult posibil. Structura noastră pe ruta progresivă 2+1+2 (SAM, an de completare, liceu) în practică nu se dovedește viabilă deoarece cel mai mare abandon școlar se întîlnește aici. Deasemenea, numărul mare de calificări la anul de completare, unele dintre ele înrudite, raportat la cerințele de angajare a forței de muncă, nu reprezintă o rețetă de succes. De

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

"Trenul regal", "Convorbiri literare" și "Tramvaiul cu scriitori"

In perioada 9-11 mai, la Iași, s-a desfășurat cea de-a XII-a ediție a Zilelor revistei "Convorbiri literare", manifestare care, în acest an, a cuprins și o parte din Programul Național "Scriitori pe Calea Regală". La Zilele "Convorbiri literare" au participat din Neamț scriitorii Adrian Alui Gheorghe, Cristian Livescu, Emil Nicolae, Radu Florescu, Vasile Spiridon și Nicolae Sava.

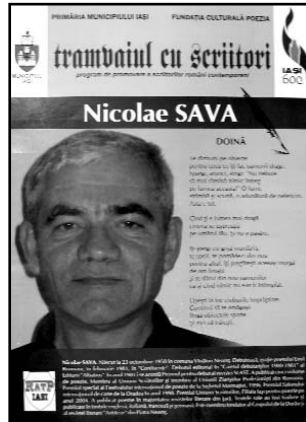
Deschiderea Zilelor revistei "Convorbiri literare" a avut loc vineri la sala de festivități a Hotelului "Moldova" prin

colocviul "Iași - 600 de ani de istorie și cultură", unde, în final s-au lansat de cărți și reviste ale scriitorilor invitați. A doua zi, sîmbătă, au avut loc colocviul "Iași 600 și revista "Convorbiri literare" și un moment aniversar Dan Mănuță - critic și istoric literar, care împlinind 70 de ani. Au vorbit despre universitarul Dan Mănuță mai mulți scriitori și colegi ai aniversatului din Iași și din țară, printre care și criticii literari Cristian Livescu și Vasile Spiridon. În seara aceleiași zile, în Gara Nicolina, la Salonul de primire a oaspeților a avut loc un podium poetic în care au citit poezii soișii de la București cu Trenul Regal - Ana Blandiana, Nicolae Popa, Radu Sergiu Ruba, Nichita Danilov - precum și cîțiva dintre scriitorii invitați la Zilele "Convorbiri literare", printre care și poezii nemțeni Radu Florescu și Nicolae Sava. Manifestările de la Iași s-au

obținut "Premiul pentru poezie". Premiile pentru întreaga activitate literară au revenit în acest an academicianului Basarab Nicolescu și eseistului Ion Ianoși.

În aceeași perioadă, la Iași a fost lansat programul "Tramvaiul cu scriitori", un proiect cultural de promovare a scriitorilor români contemporani, inițiat de Fundația culturală Poezia, în colaborare cu Primăria Iași. În toate tramvaiele din Iași, timp de cîteva luni, călătorii au prilejul să citească pe parcursul călătoriei lor poezii ale unor autori români contemporani, date biografice despre ei. Numeroase afișe cu chipuri de poezii și poezii au împins ge-

încheiat în Gara Nicolina cu acordarea premiilor anuale ale revistei "Convorbiri literare". Între premianții pe care îi onorează anual această importantă publicație literară s-a aflat și Nicolae Sava, care a

murile tramvaielor ieșene. Între scriitorii cuprinși în acest program de promovare, dintre nemțeni, se află Adrian Alui Gheorghe, Radu Florescu și Nicolae Sava. (NS)

Noile taxe pentru bacalaureat

Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului a transmis Inspectoratului Școlar Județean Neamț taxele pe care elevii trebuie să le achite pentru susținerea examenului de bacalaureat. Absolvenții anilor terminali de liceu nu vor fi nevoiți să achite această taxă, dacă au urmat cursurile unei unități de învățământ liceal de stat. În schimb, candidații proveniți din învățământul particular autorizat și acreditat vor trebui să achite o taxă de 205 lei (2.050.000 lei vechi). Aceeași sumă va trebui achitată și de către candidații proveniți din învățământul de stat, din promoțiile anterioare, care au susținut în anii precedenți cel puțin două examene de bacalaureat. Trebuie menționat că atât pentru candidații din învățământul particular, cât și pentru cei care au mai dat bacalaureatul, sumele menționate anterior se aplică doar candidaților care susțin toate probele.

Bonuri valorice pentru calculatoare

848 de elevi din județul Neamț vor beneficia de cuponul de 200 de Euro necesar pentru achiziționarea unui calculator. În total, au fost transmise cereri pentru acordarea acestui ajutor financiar din partea a 437 de unități de învățământ din județul nostru. Lista

completă a tinerilor care vor putea să folosească această tehnologie acasă poate fi accesată on-line la adresa web www.euro200.edu.ro. Subvenția este acordată elevilor și studenților cu un venit brut pe membru de familie sub 150 de lei și care nu au mai beneficiat de un astfel de ajutor. Elevii trebuie să-și cumpere un calculator nou în termen de 30 de zile de la primirea bonului valoric și sînt obligați ca, timp de trei ani de la achiziție, să nu înstrăineze aparatul.

Puncte de Informare Europeană în școli

Toate unitățile școlare din județ trebuie să aibă amenajat în incintă cîte un Punct de Informare Europeană. Acțiunea este derulată în cadrul Primăverii Europene, manifestare ce se încheie pe 30 iunie. Punctul de Informare trebuie actualizat periodic cu reviste, pliante, oportunități de finanțare europeană și exemple de bună practică în materie de proiecte/ parteneriate educative desfășurate în școală. Acest punct trebuie să conțină steagul tricolor, steagul Uniunii Europene și harta Europei-actualizată după 2007. De asemenea, vizitatorii și elevii vor avea la dispoziție materiale informative despre Instituțiile Europene: pliante, broșuri, CD-uri, albume de fotografii din timpul mobilităților transfrontaliere elevi și cadre didactice, produse finale ale proiectelor Comenius, dar și afișe de promovare a valorilor europene, a istoriei formării Uniunii Europene.

Tîrguri de ofertă educațională

Pe 7 mai a avut loc Tîrgul "Oferta educațională 2008 - 2009" la Colegiul Național "Calistrat Hogas" Piatra Neamț. La eveniment au participat Mihai Lăcătușu inspectorul școlar general, Eugen Vasiliu-Dinu, inspector cu activitatea educativă, directorii și directorii adjuncți ai liceelor, grupurilor școlare și ai școlilor de arte și meserii din Piatra Neamț, Bicaz și Roznov, elevii claselor a VIII-a, părinți, cadre didactice. Acțiuni simi-

lare au avut loc și la Tîrgu Neamț și Roman.

Lotul Național de informatică, în Neamț

Lotul Național de Informatică s-a pregătit, timp de cîteva zile, în județul Neamț. Stagiul de pregătire a început pe 13 mai. Cu această ocazie, tinerii informaticieni nemțeni au avut ocazia să vadă cum se pregătesc 16 copii, care sînt dintre cei mai buni informaticieni ai României. Dintre aceștia vor fi aleși cei 5 elevi ce vor reprezenta țara noastră în lume.

Pregătire pentru ingineri de rețea

Inspectoratul Școlar al Județului Neamț, împreună cu Colegiul Național de Informatică, dorește să organizeze primul curs de ingineri de rețea în județul nostru. Meseria în cauză este foarte căutată, atât de firme cît și de instituții, chiar și de unele unități de învățământ, însă nu prea sînt specialiști. "Sînt studenți care pot face aceste cursuri în vacanță, avînd la final o diplomă recunoscută la nivel mondial. Cursurile vor fi plătite, pentru că înseamnă o profesionalizare într-un domeniu de vîrf. Avem infrastructura necesară la Colegiul Național de Informatică, dar și persoanele care pot să întrețină o astfel de rețea", a precizat inspectorul școlar general adjuncț, Grigoruță Oniciuc.

Rezultatele mobilității cadrelor didactice

Luna mai a coincis cu perioada de mobilități ale cadrelor didactice. Conducerea ISJ Neamț a declarat că, în comparație cu alți ani, numărul cadrelor didactice mulțumite de modul în care s-au rezolvat mobilitățile este mai mare, aproximativ trei sferturi dintre dosare fiind rezolvate favorabil.

Astfel, din 220 de dosare la pretransfer și restrîngere au fost soluționate 137 pretransferuri plus 25 restrîngeri. În cazul restrîngerilor de catedre, în general datorate scăderii numărului de elevi, situația nu mai este chiar atît de bună. "La învățători, din 39 au fost soluționate doar 16. Majoritatea dosarelor nesoluționate sînt din zona Roman, unde nu mai avem posturi de învățător libere. Cei nesoluționați primesc detașare în interesul învățămîntului, pe un an de zile, pe o catedră rezervată. De asemenea, la matematică, din 8 restrîngeri, 5 au rămas nesoluționate, toate în zona

Roman. Norocul nostru este că toate sînt în municipiul Roman, unde avem directori care sînt profesori de matematică, iar atunci putem să îi detașăm pe catedrele respective", a declarat inspectorul școlar general adjuncț.

Școli în sărbătoare

În perioada 19 - 21 mai, au fost sărbătorite Zilele Școlii "Elena Cuza" din Piatra Neamț.

În prima zi a avut loc acțiunea "Profesia mea - o pregătesc de acum!", care a fost organizată sub forma unei întîlniri între elevii claselor a VII-a și a VIII-a cu specialiști în diverse domenii de activitate, iar în a doua parte a zilei au fost programate manifestări sportive și culturale. În cea de a doua zi au avut loc discuții despre Elena Cuza, despre epoca în care a trăit cea care dă numele unității de învățământ, dar și o expoziție de desene și fotografie, cu tema "Piatra Neamț - orașul meu de suflet". De asemenea, la Casa de Cultură a Sindicatelor, s-a desfășurat și un

spectacol dedicat sărbătorii. În ultima zi, printre la sărbătoare s-au aflat și micuții de la trei grădinițe, aflate în subordinea școlii.

În perioada 29-31 mai, s-au sărbătorit Zilele Colegiului Tehnic. Este al doilea an în care se organizează această manifestare. În program au fost incluse numeroase simpozioane, sesiuni de prezentare a unor lucrări în diverse domenii din aria curriculară, dar și manifestări culturale-artistice.

Rezultate foarte slabe la tezele cu subiect unic

Rezultatele obținute de elevii de clasa a VII-a și a VIII-a la tezele cu subiect unic, ce au avut loc în a doua decadă a lunii mai, au fost, în marea lor majoritate, foarte slabe. 203 elevi nemțeni din clasa a VII-a au obținut, spre exemplu, nota 1, la limba și literatura română. La clasa a VIII-a, alți 80 de elevi au luat aceeași notă, tot la limba română. Dar nota 1 o reprezintă extrema, sînt mii de elevi care au obținut note sub 5 la română, matematică, istorie sau geografie.

ISJ Neamț a realizat și o analiză pe școli: la matematică, la clasa a VII-a, școala din Dumbrava Roșie, structura lzoavre, a obținut media 2, iar școala nr. 7 din Roman a obținut media 2,48. De fapt, 41 de școli au rămas corigente la tezele la matematică la clasa a VII-a.

La aceeași materie, la clasa a VIII-a, școala cu clasele I-VIII din Văleni nu a reușit să obțină nici măcar media 2, media notelor obținute de elevi fiind de 1,81.

La română - clasa a VII-a, sînt 4 școli care nu au reușit să obțină nici măcar media 3. Este vorba de școala nr. 1 din Săvinești, școala din Văleni, școala nr. 2 Roman, școala din Poieni - Piatra Șoimului și SAM Pîncești. Iar la clasa a VIII-a, școala din Văleni a obținut o medie dezonorantă: 1,73. Cum a fost posibilă o astfel de medie? Au fost înscrși la teză 8 elevi, 5 dintre aceștia luînd nota 1. Cealalți 3 elevi au primit un 2, un 3, iar cel mai bun la română din clasa a VIII-a a luat un 4.

Marius GHEGHICI

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

ISTORIA GRECIEI

J.B. Bury, Russell Meiggs
608 pag., 64, 9 lei

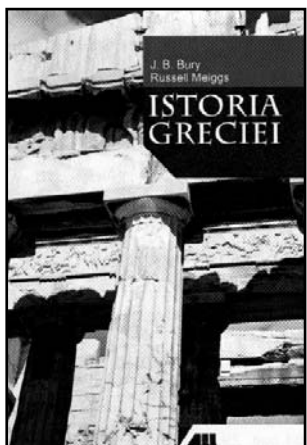
Prima ediție a acestei faimoase lucrări a apărut în 1900. În a doua ediție (1913), J.B. Bury a revizuit materialul în lumina descoperirilor epocale ale lui Arthur Evans de la Cnossos (Creta). A treia ediție (1951), pregătită de Russell Meiggs, a beneficiat de toate cuceririle arheologice din prima jumătate a secolului XX. Ediția a patra, din 1975 și cea revizuită și actualizată din 1978, au păstrat caracterul de sinteză al lucrării originale, adăugîndu-i toate achizițiile de cunoaștere pe care știința modernă le-a adus imaginii clasice a Greciei antice.

"...o lucrare demnă de încredere și extrem de atractivă. Meiggs poate fi felicitat pentru

modul admirabil în care a reușit să îmbine păstrarea a tot ce era valoros în textul lui Bury și adaptarea la cerințele modernității".

Hermathena

J.B. Bury (1861 - 1927) a fost profesor de istorie și de greacă la Trinity College, Dublin, iar în 1902

a fost promovat la Catedra de Istorie de la Cambridge.

Lucrările sale de istorie antică au devenit titluri de referință în bibliografii.

Russell Meiggs (1902 - 1989) a fost pînă în 1970 fellow la Balliol College și lector de istorie antică la Oxford. Printre operele sale se află lucrări despre Roma și Grecia veche.

A fost, de asemenea, fellow al Academiei Britanice.

ISTORIA ROMEI

M. Carry, H.H. Scullard
722 pag.

Este o carte clasică, intrată în bibliografia obligatorie pentru oricine vrea să aibă o imagine cuprinzătoare a unuia dintre cele mai fascinante capite din istoria umanității.

"...o realizare unică de acest

gen: o viteză strălucită, pornind de la o cantitate enormă de informații, această carte abordează aspectele politice, militare, sociale și culturale ale civilizației romane pe parcursul unui mileniu".

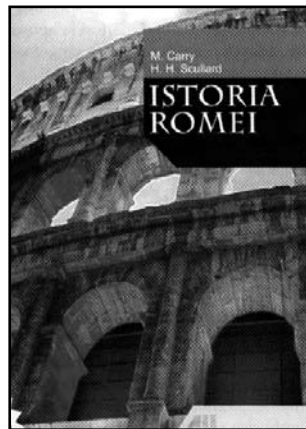
Kleio

"...pentru studiosii care abordează pentru prima oară această perioadă sau pentru publicul interesat, această carte reprezintă cel mai amplu și mai accesibil ghid de istorie a Romei antice".

Palgrave

M. Carry (1881 - 1958) a fost profesor emeritus de istorie veche la University of London. În afară de Istoria Romei, a scris O istorie a lumii grecești (323 - 146 î.Hr.). A fost editor al primei ediții a Oxford Classical Dictionary.

H.H. Scullard a fost profesor emeritus de istorie veche la University of London (King's College) și fellow al British

Academy. Autor al unor lucrări despre lumea romană, a fost totodată editor al Oxford Classical Dictionary și editor general al seriei Aspects of Greek and Roman Life, din care au apărut pînă acum 28 volume.

ISTORIA ARABILOR

Philip K. Hitti
846 pag.

Istoria arabilor de Philip K. Hitti este o lucrare clasică, inclusă în bibliografia obligatorie a oricărei catedre de arabistică din lume. Prima ediție a cărții a apărut în 1937, iar valoarea ei i-a asigurat consacarea imediată dovedită de neîncetatele reeditări, însoțite de revizuirii și aducerii la zi a informației pînă la ediția a X-a din 1970, revizuită la rîndul ei în 2002. Cartea este o prezentare extrem de amplă și comprehensivă a istoriei arabilor, de la triburile nomade preislamice pînă la complexa și frămîntata lume arabă de astăzi. Este deopotrivă o istorie politică și culturală a civilizației arabe răspîndite nu numai în Asia, ci și în Africa și Europa. În actualul context politic, cunoașterea și înțelegerea contribuției civilizației arabe și islamice la patrimoniul umanității este esențială.

PUTEREA ASCUNSĂ A CUVÂNTULUI POATE SCHIMBA LUMEA

Mă număr printre cei care au avut privilegiul de a se afla în preajma lui Cătălin Stupcanu, în anii '70, când eram salariat al Comitetului de Cultură și Artă al Județului Neamț, și în perioada 1983-1989, când amândoi am fost trimiși la „munca de jos” - cadre didactice la Școala Nr. 1 din Piatra-Neamț, eu de la „cultură” și el de la „ziar”.

Nu pot spune că am fost prieteni, dar între noi s-a statornicit o amiciție bazată pe respect reciproc și pot afirma cu certitudine că am reușit să-l cunosc într-o oarecare măsură, mai precis, atât cât mi-a îngăduit el.

Aceste gânduri mi-au fost provocate recent de editarea, sub emblema Editurii „Cetatea Doamnei” (Piatra-Neamț, 2008), a cărții ZĂPADĂ ȘI FUM (scrieri de tinerețe), o antologie (poezie și proză scurtă) semnată Cătălin Florin Stupcanu și alcătuită de Maria Stupcanu în anul când autorul ar fi împlinit 70 de ani, dar de la moartea căruia, în toamnă, se vor împlini 8 ani (n. 02. 04. 1938 - d. 26. 09. 2000).

Cartea conține, în cele două compartimente, „Poezii (1957-1968)” și „Proză (1960-1980)”. Unele dintre aceste scrieri, în mod sigur, au apărut în presa vremii. Din păcate, acest lucru nu este menționat decât la modul general: „publicate de-a lungul vremii în diverse publicații”.

Nu spunem o noutate, pentru cei care l-au cunoscut: Cătălin Stupcanu a fost un om al drumețiilor la fel de îndrăgostit de natură ca și înaintașul său pe care îl amintește într-o proză, fără să-l numească (nici nu era nevoie): „... într-un colț de stradă se păstrează casa aceluia insolit profesor de liceu, cu obiceiuri faunești de cutreierător al pădurilor, din care literatura noastră a tras bună dobândă...”

Atât în proză, dar mai ales în poezie, Cătălin Stupcanu este zgîrcit cu cuvintele sau, poate, prea exigent cu sine, din aceste două stări născându-se poezia concisă, discretă precum a fost mereu autorul ei: „Pădure veche

de stejar / Încremenită-n pragul toamnei, / Ațita liniște-i în umbra ta, / Că frunzele-ți de-aramă prăfuită, / Atinse numai, or începe a cînta” („Inscripție pe un arbore”). El nu este un „cîntăreț al naturii”, un versificator în felul poezilor din zorii literaturii române, ci unul modern, conștient de ceea ce pune în pagină și chiar ține să atragă atenția: „nu oricui îi e dat să se bucure de neprihănită și pașnică albă floare” („Primăvara”). Parafrazându-l, credem că nu oricui îi e dat să toarne în vers frumusețea naturii. Numai cei aleși sunt înzestrați cu acest har și Cătălin Stupcanu a fost unul dintre ei. Era convins că între el și natură este o stare de comuniune

Note de lector

reciprocă: „Poate în secunda când voi trece dincolo, / Acești stejari și mesteceni și fagi / Își vor învolbură o clipă coroanele / De purpură și brocart, atît de dragi, / Și vor suna lin abia atingîndu-se / Trunchiurile lor lungi, / Ca niște buciame prelungi...” („Mă plimbam prin păduri și livezi”). Oare în acea toamnă de sfîrșit de mileniu...?

Compartimentul al doilea al cărții - proza - este, după părerea noastră, partea cea mai rezistentă a cărții, dînd posibilitatea cititorului să-l cunoască pe Cătălin Stupcanu așa cum a fost și cum îl caracterizează, în „Cuvînt înainte”, succint dar exact, cea care i-a fost soție și i-a însoțit în drumețiile sale, Maria Stupcanu: „Cătălin Stupcanu a lăsat, pentru toți cei care l-au cunoscut, imaginea unui om drept, cinstit, corect, deștept, un om care a trăit în așa fel încît să nu-i fie rușine niciodată de el însuși.”

Primele proze din această carte, pline de metafore, de simboluri, demonstrează înzestrarea autorului cu harul descrierii, sunt pagini de literatură autentică, originală. Iată o mostră: „...Într-o dimineață cenușie, vezi dintr-o dată porumbii cu vîrfurile arse de cel dintîi vînt mai aspru. Arde un arțar la marginea drumului. Încrămenit într-o poziție nefirească, de

dans, își rotește frunzișul bătut cu aur verde și galben și roșu, mai ales roșu, în jurul unicului picior îndoit sub dînsul. Cumpănește în părți crengi mai lungi, ca niște mîini, ori ca niște aripi. Ar zbura...” („Întră în țară toamna”). Precum un pictor care reține pe pînză lumina în diversele ei stări, autorul nostru dovedește că are ochiul format și harul așternerii imaginilor artistice pe hîrtie, alcătuiind tablouri de o măreție aparte. El nu a străbătut cîmpia, dealul, dar mai ales muntele, nu a traversat rîul indiferent. A știut să vadă, să asculte, să înțeleagă fiecare tresărire a frunzei, a firului de iarbă, la adierea vîntului, să savureze acea simfonie a naturii în întregul ei, dar, ca un adevărat maestru, s-a priceput să asculte și partitura fiecărui instrument al ansamblului: „La începutul nopții, brazii sed nemiscați, nepăsători și negri; ei sunt ai nordului! Pădurile de fag se înfișară de spaima niciodată biruită. Întreaga noapte se zbciumă să fugă, trunchiurile sună prelung, sperînd tăcerea...” („Nord”). În prozele sale, adevărate „icoane” din Munții Neamțului, este prezent și omul acestor locuri, cu munca, cu bucuriile și necazurile, cu obiceiurile lui.

În partea a doua a compartimentului proză au fost grupate, fără un semn anume, scrieri mai puțin literare (nici autorul nu și-a propus așa ceva), dar care pun în discuție norme de comportament uman, concepte, iar comentariile sale dau posibilitatea cititorului să completeze portretul autorului acestei cărți, personalitatea sa marcată de vasta cultură asimilată în timp și împărtășită semenilor.

Tot aici, găsim ideile autorului despre scris, despre arta cuvîntului și convingerea că această îndeletnicire nu este la îndemîna oricui, subliniind rolul cuvîntului / cuvîntului, mai ales, cînd acestea „scapă șabloanelor”: „Fiecare cuvînt are o anumită rază de bătaie, în frunție de care vadește puterea; forța citorva e uriașă, comparabilă poate doar cu energia concentrată a materiei: odată declanșată, puterea ascunsă a cuvîntului poate schimba lumea”.

Constantin TOMȘA

PLATON, DRAGOSTEA ȘI... POLITICA

În tinerețile mele, se vorbea adesea despre dragostea platonică, sintagmă folosită peiorativ la adresa celor care nu reușeau, sau nu vroiau, din varii motive, să-și aducă prietena în patul lui. Nu-i vorbă, în acele timpuri era și o altă viziune despre amor, castitatea fiind un motiv de mîndrie pentru o fată în noaptea nunții. Asta nu înseamnă că nu se făcea dragoste, în sensul cel mai cunoscut al cuvîntului, fără să fie legiferată prin acte oficiale, civile sau bisericești. Numele de Amariei, Aluigheorghe, Ailenii etc. provin tocmai din astfel de situații și cînd unul din parteneri a uitat de datoriile lui, nu numai sociale ci și biologice. În comunism, cînd domnea pudoarea, relațiile amoroase neoficializate erau puse la index, nu atît prin felul în care erau privite, cît mai ales prin urmări.

Al doilea motiv pentru care m-am reîntors la Platon este felul în care e înțeleasă dragostea astăzi. Piața este plină de literatură pornografică, botezată impropriu erotică. Televiziunea, internetul abundă în eschibitii sexuale incluse la categoria erotice. Eros înseamnă dragoste, iubire, ori simpla împreunare dintre parteneri (nu mai zic bărbat și femeie ca să nu fiu considerat desuet, ba chiar mai mult că fac discriminare, m-aș ridica împotriva minorităților sexuale) nu înseamnă dragoste; partenerii unui asemenea act trebuie să fie legați sufletește, trebuie să se iubească. Dragostea și iubirea sunt două noțiuni care se intersectează, nu se suprapun.

Și, în sfîrșit, al treilea motiv este o emisiune de televiziune în care era adusă la masa judecătii dragostea unei măicuțe pentru un călugăr, și se pare că dragostea a fost acceptată și de călugăr, din moment ce a rezultat un urmaș, sensul vieții pe pămînt, însăși divinitatea, cînd a creat omul, a spus creșteti și vă înmulțiți. Creștinismul, prin introducerea castității pentru o categorie de credincioși, vine în contradicție cu însăși viața, îi oprește pe oameni de la crearea vieții.

Doamnele de la televiziune, patru la număr, frumoase și sănătoase, acuzau pe călugăr de nerespectarea angajamentului ca și cum dragostea ar fi un act voit și nu s-ar afla în noi, venit din negura timpurilor, de la acele combinații chimice primordiale care au dat naștere materiei organice, ca magma vulcanică ce iese la suprafață cînd te aștepti cel mai puțin.

După vechii greci, vorbesc de filosofi, de înțelepți, dacă luăm în seamă definiția filosofiei, fiecare om reprezintă o jumătate dintr-un întreg și fiecare își caută perechea. Cînd se înfîlesc asemenea părți nici Zeus nu la poate opri unirea. La călugăr și la măicuță iubirea fiecăruia pentru celălalt, îmi place să cred că așa s-au întîmplat faptele, a fost mai puternică decît iubirea de Dumnezeu, sau poate Divinitatea le-a

călăuzit pașii în iubire. Și ca să nu fiu considerat un ateu și că iau în deridere credința creștină, afirm și susțin că iubirea între oameni, nu iubirea în general, ci acea iubire care face pe oameni să formeze un singur trup, o familie, nu exclude iubirea pentru Dumnezeu iar iubirea pentru Dumnezeu poate să facă mai frumoasă iubirea între oameni.

* * *

Se știe că Platon a fost elevul lui Socrate, un alt mare înțelept al antichității, cel care a enunțat celebrul aforism „Știu că nu știu nimic”. Trestia gînditoare, care era Socrate, în realitate, știa mai multe decît toți interlocutorii lui și era o persoană respectată în Cetate, nu numai iubită, ci și dusmănită, sfîrșitul lui fiind tragic. În opera sa, Platon, elev al lui Socrate, își prezintă concepția filosofică sub o formă inedită, dialogurile în care personajul principal este mentorul său, adică Socrate.

Cîteva cuvinte despre ceea ce însemnau dialogurile în Grecia antică. Grecii se întîlneau acasă la o persoană, la un ospăț unde se făceau libații (închinarea unui pahar, de regulă cu vin, în cinstea cuiva, dar se și discuta). Dialogurile lui Platon, cam treizeci la număr, sunt imaginate ca discuții la astfel de ospete, dar nu oarecare, ci la cele care participau, exprimîndu-mă cu o sintagmă modernă, oameni de cultură ai epocii, cuprinzînd în această noțiune generică pe filosofi, poeți, medici, istorici, tot ce avea mai de elită în domeniu societatea ateniană. Pentru Platon, personajul principal era Socrate.

Dialogurile nu sunt reale, adică Platon ar fi reprodus cuvintele participanților la discuții ca într-un interviu din zilele noastre. Dialogurile sunt ficțiuni, sunt imaginații ale lui Platon, forme prin care marele gînditor își prezintă concepțiile sale filosofice, o parte din idei fiind desigur și ale lui Socrate, de la care nu ne-a rămas nimic scris, iar concepțiile sale sunt cuprinse cu preponderență în dialogurile lui Platon. Ideea de a prezenta opera sub formă de dialoguri provine, deducem, tot de la Socrate, care considera că adevărul sălășluiește în noi și că doar trebuie scos la suprafață prin discuții. Această idee stă la baza întregii filosofii pedagogice privind însușirea cunoștințelor, metodă numită maieutică, adică moșire, și cunoscută și botezată în epoca electronicii ca interactivitate.

(Continuare în numărul viitor)

Emil BUCUREȘTEANU

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

În ultima vreme, preocupările psihologilor, pedagogilor și a sociologilor sunt tot mai intense în ceea ce privește modul în care omul își petrece timpul liber. Aceasta cu atît mai mult cu cît s-a constatat că, pe de o parte, petrecerea plăcută a timpului liber are funcții de restabilire mai pregnante decît odihna obișnuită și, pe de altă parte, din cauză că au fost inventariate și prezentate în sistem de către reprezentanții „școlii active” funcțiile foarte importante educative ale jocului (activitate ludică) și ale distracțiilor.

Activitatea ludică (joc și joacă) este mai densă la vîrstele copilăriei și ale tinereții. Copiii se joacă aproape tot timpul. Aceasta conferă conduitelor lor multă flexibilitate și creativitate. Prin joc se afirmă eul copilului, personalitatea sa. Adultul se afirmă prin intermediul activității pe care o desfășoară, dar copilul nu are altă posibilitate de afirmare decît cea a jocului. Jocul nu se reduce la o simplă distracție, deși acesta se realizează în toate activitățile ludice. Așa cum

spune J. Chateau, în acord cu considerațiile valoroase ale lui, jocul face legătura cu munca, este „o punte aruncată între copilărie și vîrsta matură”.

La vîrsta preșcolară, jocul rămîne de departe cea mai contribuativă activitate în formarea personalității. La 3 ani, jocul este încă legat de obiecte și cuprinde elemente numeroase de normalitate activă.

Interesul mare al copilului față de adulți, conduitele și forțele acestuia creează jocului o nouă consistență.

Copilul începe să decupeze din conduitele umane din jur momente, situații și să le reproducă. În aceste condiții, capătă teren jocul cu subiecte și rol. În acest sens, copilul devine în joc medic, telefonist, constructor, învățător etc.

La 4 ani, jocul nu mai este izolat. Partenerul concret este solicitat, deși copilul la această vîrstă nu este întotdeauna mulțumit de el și, din acest motiv, are numeroase intervenții extrajoc în care îi spune partenerului ce să facă. În genere, se joacă bine cu un copil mai mare, sau cu unul mai mic.

La 5 ani, jocul cu subiect și rol atinge un nivel de dezvoltare, adaptarea la posibilitățile de rol ale partenerului sunt evidente după cum evidentă este și capacitatea de a alimenta subiectul.

Apar acordurile și proiectele în joc. Din acest punct de vedere, conduitele verbale, spre 5 ani, devin din ce în ce mai

JOC SAU JOACĂ?

dense în joc, jucăriile și accesoriile au o pondere mai pregnantă, substituțiile (imaginare) și „adaptarea” acestora la condițiile subiectului jocului fiind evidente.

Rezumînd, perioada preșcolară este dominată de trebuința de joc în care activează combinații mintale, reprezentări de imaginație (jocuri simbolice) și sunt acționate forme de experiență complexă. Există o denumire social-istorică evidentă, precum și una tradițional etnologică în jocurile copiilor. În jocul „de-a familia”, „de-a doctorul” etc., copilul are la bază subiecte de care a luat cunoștință, în mod

nemijlocit, în jocuri ca: „de-a uriașii și piticii”, „de-a războiul”, „de-a cowboy-ii” etc., apar imagini din povești vechi și noi, din vizionari ale filmelor și emisiunilor tv care l-au impresionat mai mult sau mai puțin pe copil.

La școlarii mici se manifestă o tentă mai clară a consumurilor culturale care se desfășoară sub formă de distracție în care sunt înglobate, pronunțate elemente de joc. Chiar în activitatea de colecționare foarte dezvoltată și datorită căreia copiii „achiziționează” tot felul de obiecte, există o sarcină logică implicată ce creează bucurie. Evident, aceasta poate fi canalizată spre strîngerea unui material folosit în activitatea școlară ca: ierbare, ilustrații, insectare etc.

În asemenea activități distracția este implicită, dar însăși desfășurarea acesteia dezvoltă spiritul de observație al copilului, interesul și stăpînirea de sine, abilitatea și calitățile voliționale. În învățămîntul preșcolar se poate organiza cu succes jocul didactic la toate activitățile, în orice moment al lecției, urmărindu-se dobîndi-

rea noilor cunoștințe, priceperi și deprinderi, fixarea și consolidarea acestora, fie verificarea și aprecierea nivelului de pregătire al copiilor.

Se pune însă condiția ca în cadrul jocului să primeze obiectele instructiv-educative, preșcolarii să fie pregătiți, sub raport teoretic, să cunoască sarcina urmărită, modul de desfășurare, regulile care se cer respectate etc. și să nu-l considere doar ca un simplu divertisment.

Ca educatoare, în activitatea didactică desfășurată, i-am determinat pe copii să învețe cîntece, poezii, să numere, să socotească, să povestească etc. prin joc.

Oare nu cumva toată existența noastră este un joc, o joacă?

Jocul întîmplărilor, al destinului, ne aduce uneori în situații, în circumstanțe la care poate nici nu am visat.

Așa cum în concepția poetului „Viața e un vis” și din punctul meu de vedere „viața e un joc”, un joc în care învățăm la fiecare pas, jucîndu-ne cu cei din jur, cu vorbele, cu cuvintele, cu ceea ce știm referitor la subiectele în discuție.

Educatoare, Rozalia POP

“Bibliotecarul Palatului Regal” face carieră

■ Pagina web realizată de elevele CNI va fi disponibilă pe Net

Lucrarea originală și funcțională pe care elevele Alina Maria Ducra și Andreea Tănăselea, eleve în clasa a XI-a F la Colegiul Național de Informatică (CNI) din Piatra Neamț, au dedicat-o bibliofilului care-a pus bazele bibliotecii județene Neamț ce-i poartă numele, a fost foarte bine apreciată de juriul internațional al Festivalului European de Carte și de Lectură pentru Tineri (FELJEU) 2008.

Pagina web “G. T. Kirileanu - Bibliotecarul Palatului Regal” a primit Premiul I al secțiunii “Personalități care au însemnat o cotitură în istoria cărții” fiind apreciată drept “Excepțională” nu numai de juriul din țară ce a selectat-o, ci și de juriul internațional al festivalului. Pe lângă acest premiu de excepție, cele două eleve și profesoara care le-a îndrumat, regretata Georgeta Selaru, au primit din partea Universității București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, câte un Atestat care “adevereste participarea activă la proiectul european FELJEU 2 din cadrul programului «Mesures d'accompagnement», prelungire a proiectului EWHUM (Comenius 3 sub Socrates)”. Atestatele în nume propriu sînt semnate de Decanul universității, Prof. Dr.

Alexandru Cornilescu, și de coordonatoarea FELJEU 2 pentru România, Prof. Dr. Smaranda Elian.

Ediția a II-a a FELJEU a avut loc la Altamura (Bari), în Italia, în perioada 8-10 mai, fiind găzduită de Liceul Teoretic Cagnazzi, unitate de învățămînt ce a coordonat festivalul, întreaga manifestare fiind structurată ca și concurs cu cinci secțiuni diferite dedicate cărții și lecturii publice, la care au participat echipe din 11 țări europene: Italia, Franța, Cehia, Slovenia, Polonia, Grecia, Macedonia ș.a., fetele de excepție de la CNI Piatra Neamț reprezentînd cu mare cinste România.

Pagina web premiată are un design deosebit, iar cei care o vor accesa pe Internet, unde va fi curînd postată, vor avea ocazia să aflu foarte multe informații utile despre viața, activitatea și personalitatea celui care a fost G.T. Kirileanu, fondatorul Bibliotecii Județene ce-i poartă astăzi numele și Bibliotecarul Palatului Regal.

■ Italia văzută prin ochii premiantelor

În Italia, echipajul de la CNI a fost însoțit de directoarea unității, Daniela Neamțu, fiind găzduite pe parcursul celor trei zile de festival de familii din Altamura și participînd la câteva excursii interesante, în special prin zona istorică din regiunea Bari.

“Ceea ce mi s-a părut mai interesant și de mare importanță la acest festival, pe lângă

prezentarea lucrărilor laureate și conferințele academice, a fost faptul că se vor pune bazele unui canon, o structură academică ce va cuprinde toate operele relevante pentru întreaga cultură europeană și în care și scriitorii mai importanți din România vor fi, cu siguranță, incluși. Iar acest corpus literar comun va fi studiat în toate școlile din Uniunea Europeană. Sînt foarte mîndră de elevele colegiului nostru și am mare încredere în faptul că vor avea o carieră deosebită și un viitor de excepție” a declarat directoarea CNI, Daniela Neamțu.

Cele două premiante, Alina Maria Ducra și Andreea Tănăselea s-au bucurat din plin de zilele petrecute în țara lui Dante Alighieri și păstrează cu entuziasm amintiri plăcute despre sejurul în Bari. Andreea Tănăselea a fost surprinsă să constate cit de primitori sînt italienii și s-a întors cu nostalgia excursiilor: “Am vizitat orașul istoric în Altamura, am fost la o mănăstire deosebită în Trani și în alte locuri încărcate de istorie și deosebite. Mi-a plăcut și modul în care s-au implicat în organizarea gazdelor de la Liceul Cagnazzi”.

“M-a impresionat ospitalitatea gazdelor noastre, dar și arhitectura orașului Altamura care îmbină foarte bine vechiul oraș istoric renovat cu clădirile moderne. Mi-au plăcut foarte mult și cărțile primite ca premiu: Kafka, Platon, Dante, Shakespeare, numai autori importanți, în limbi de circulație internațională: franceză, engleză, dar și în italiană”, ne-a spus Alina Ducra.

Premii TeenFest 16 mai 2008

Juriul format din: Tudor Tăbăcaru - președinte, Gențiana Ionescu, Emil Nicolae, Cătălina Ieșanu, Eugen Vasiliu-Dinu, a acordat următoarele premii:

ȘCOLI GENERALE:

PREMIUL PENTRU CEL MAI BUN SPECTACOL:

Trupa NĂZDRĂVANII (Școala nr. 6) pentru spectacolul

O SEARĂ DIN EXCURSIE de Teona Ștefania Corbu și Sabina Maria Dobria, regia și scenografia: Maria Hibovschi

PREMIUL PENTRU CEA MAI BUNĂ ACTRIȚĂ:

TEONA CORBU, pentru rolul Teona din spectacolul **O SEARĂ DIN EXCURSIE** de Teona Ștefania Corbu și Sabina Maria Dobria, regia și scenografia: Maria Hibovschi Trupa NĂZDRĂVANII (Școala nr. 6)

Premiul pentru cel mai bun actor nu s-a acordat. S-a transformat în:

PREMIUL PENTRU TRAVEȘTI:

ALEXANDRA MANOLE, pentru rolurile Conu' Leonida, Rică Venturiano, Catindatul din spectacolul **INDISCRET PRIN LUMEA LUI CARAGIALE** montaj după opera lui I.L. Caragiale, regia: Cecilia Roiu, trupa **POESSIS** (Liceul de Artă „Victor Brauner”).

LICEE

PREMIUL PENTRU CEL MAI BUN SPECTACOL:

Trupa **TEEN-ACT** (Colegiul Național „Petru Rareș”), pentru spectacolul **DE CE FIERBE COPILUL ÎN MĂMĂLIGĂ** dramatizare după Aglaja Veteranyi, regia colectivă

PREMIUL PENTRU CEA MAI BUNĂ ACTRIȚĂ:

ALINA PETRICĂ, pentru rolul Copila din spectacolul **DE CE FIERBE COPILUL ÎN MĂMĂLIGĂ** dramatizare după Aglaja Veteranyi, regia colectivă Trupa **TEEN-ACT** (Colegiul Național „Calistrat Hogas”)

PREMIUL PENTRU CEL MAI BUN ACTOR:

ADRIAN TODIREL, pentru rolul Aimé din spectacolul **CUVINTELE CARE VINDECĂ SAU ... QU'EST-CE QU'ON FOUT LĂ?!** regia colectivă Trupa **SCENIC - EUROFAN** (Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”).

“Tinerete fără bătrînețe”, la cea de-a doua ediție

Festivalul Național de Tineret pentru Copii “Tinerete fără bătrînețe”, primul și, deocamdată, singurul din țară destinat micilor actori din grădinițe și ciclul primar, a ajuns la cea de-a doua ediție. Festivalul este organizat de Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, în colaborare cu Asociația Pedagogică “Educatorea”.

Împărțit pe trei categorii de arte: dramatică (grup și individual), coregrafică și plastică, festivalul a umplut sala de spectacole a Teatrului Tineretului din Piatra Neamț,

între 2 și 4 mai, cu voioșia și agitația micuților interpreți, dansatori și pictori, susținătorii din sală fiind și ei foarte activi. Participanții au venit din Suceava, Bacău, Buzău și din județul gazdă, Neamț.

Juriul, prezidat de îndrăgita actriță Draga Olteanu Matei, a fost format din actorii: Loredana Grigoriu, Florin Mircea jr., Dan Grigoraș, Manuela Moți Lucaci, pictori, inspectorii școlari și jurnaliști.

Marele Trofeu “Tinerete fără bătrînețe” a revenit talenților actori în devenire de la Clubul “Artis” din Piatra Neamț, care au impresionat în mod deosebit juriul prin prestația lor, iar Premiul onorific “Traian Grigoriu” i-a revenit Izabelei

Chitoșcă, fetița reprezentînd Asociația Pedagogică “Educatorea” în festival. Foarte frumoși și plini de energie, preșcolarii de la Tîrgu Neamț au impresionat afit de mult prin Dansul lor țigănesc juriul, încît s-a luat decizia de a mai fi acordat încă un Premiu onorific “Traian Grigoriu” acestor copii minunați.

■ In memoriam, Traian Grigoriu

În prima zi de festival, actrița Loredana Grigoriu a lansat cartea dedicată celor mai mici iubitori ai Thaliei “Da, ba da și Nu, ba nu”. Volumul conține cinci piese de teatru pentru copii: “Doi clovni buclu-

cași”, “Coletul cu surprize”, “Ciorăpel și ciorăpina”, “Șoricelul și balerina” și “Zîna măseluță”.

“Primele două piese sînt scrise de soțul meu, regretatul Traian Grigoriu (decedat în iulie 2004 -n.r.), care a iubit foarte mult copiii, iar acest volum l-am lansat în amintirea lui. Spectacolul după piesa «Doi clovni buclucași» s-a jucat pe scena Teatrului Tineretului, în stagiunea 2001-2002. De fapt și inițiativa unui festival de teatru dedicat copiilor aș putea spune că îi aparține tot lui, a fost întotdeauna foarte apropiat de copii” a spus actrița Loredana Grigoriu.

Angela BRUDARU

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Îmbunătățirea condițiilor de viață, de muncă și de studiu ale omului, prin perfecționarea continuă a instrumentelor, a stilului de lucru, prin crearea unui mediu ambiant plăcut, stimulator se ocupă și știința numită “Ergonomia”.

În vederea promovării condițiilor optime de mediu, de spațiu unde se desfășoară diversele activități (din interiorul unei școli, locuințe etc.), ergonomia se bazează pe cunoașterea anatomiei umane, a modului de funcționare a organismului și a necesității sale vitale.

Formele specifice ale ergonomiei sînt toate cerințele impuse de o anumită muncă: afit cele sanitare, cit și cele funcționale. Spre exemplu, posibilitățile de amenajare ergonomică a spațiului pentru joacă și studiu al copiilor dintr-o locuință sau dintr-o instituție de învățămînt.

Mai întii, se alege un mobilier în culori vesele sau din lemn natur. Perdelele, husele, covorașele și tapetul se aleg astfel încît să se asorteze. Pentru siguranța și sănătatea copilului, corpurile de mobilier înalte se fixează în perete. Se evită geamurile și oglinzile mari, precum și materialele textile plușate, care tind să atragă praful.

Locul de studiu ideal este situat în apropierea

ferestrei, pentru a beneficia de lumină naturală care trebuie să cadă, în mod normal din partea stîngă. Toate elementele de mobilier se dispun de-a lungul pereților, lăsînd astfel centrul camerei liber, pentru deplasare și joacă.

Corpurile de mobilier prevăzute cu rafturi deschise vor fi folosite pentru jucării, iar cele închise cu geam pentru depozitarea cărților. Pentru adăpostirea hainelor se folosesc dulapuri închise cu uși “pline” (fără geam).

În sala de clasă, cabinet, laborator sau în camera școlarului se pot folosi mochete imprimate cu desene vesele, care realizează pe de o parte, un ambient plăcut, iar pe de altă parte o izolare fonică și termică.

Avînd în vedere faptul că, asemenea tuturor celor ce îndeplinesc o muncă de birou, școlarul își petrece multe ore pe scaun pentru a-și pregăti temele pentru acasă și a studia, cu ajutorul cercetărilor în domeniul ergonomiei au fost create condiții optime pentru această situație: scaun

echipat cu arcuri care nu fac zgomot (deci, nu deranjează din acest punct de vedere) și care facilitează un grad ridicat de mobilitate, un factor ajutător în schimbarea poziției (permite ridicarea) pentru a atinge optimul necesar în raport cu înălțimea copilului.

Alt factor important în amenajarea locului de studiu al elevului îl constituie înălțimea mesei sau biroului de lucru, care trebuie să fie optimă; totodată, trebuie să permită orientarea brațului articulat al veiozei, astfel încît lumina să poată fi dirijată către punctul dorit.

Ținînd cont de faptul că elevii își petrec destul timp la școală (4-8 ore pe zi), se urmărește respectarea principiilor de amenajare ergonomică și în instituțiile de învățămînt.

Sălile de clasă sînt zugrăvite în culori pastelate, care asigură luminozitatea necesară. Ferestrele sînt largi și situate în așa fel încît lumina să cadă în partea stîngă. Pentru siguranța elevilor,

corpurile de mobilier înalte, în care sînt păstrate materiale didactice necesare desfășurării procesului de învățămînt, se fixează pe perete. În cazul în care se folosesc dulapuri prevăzute cu rafturi pentru expunerea diferitelor materiale didactice și a lucrărilor - model executate de elevi, se evită folosirea geamurilor.

În cadrul cabinetelor de educație tehnologică, informatică, în caz că acestea dispun de modele vechi de computere, este necesară folosirea ecranelor de protecție pentru monitorare, cunoscut fiind faptul că ele emit radiații electromagnetice dăunătoare văzului la o expunere îndelungată.

În vederea asigurării condițiilor optime de desfășurare a orelor de curs, săliile de sport și atelierele trebuie izolate fonic, pentru ca zgomotele specifice să nu se răspîndească în toată școala.

Din același punct de vedere, săliile destinate studierii muzicii și educației muzicale trebuie să fie, pe de o parte, separate de celelalte clase sau bine izolate fonic, iar pe de altă parte trebuie să aibă ele însele o bună acustică.

Amenajarea ergonomică a școlii și a locuinței, are, deci, ca obiectiv, studiul condițiilor de muncă a elevului și a altor persoane în scopul adaptării optime a acestora.

Prof. ing. Vasile BÎLIȘ

CHARISMELE FEMEII

A existat sau nu holocaust în România?

In cele ce urmează, propun spre analiză două lucrări ce abordează, subiectiv ce-i drept, o problemă controversată referitoare la existența holocaustului în țara noastră. Cele două cărți au apărut cu sprijinul Guvernului României, Departamentul pentru Relații Interne și al Claims Conference.

1.*** Ecouri din holocaust în literatura universală, București, 2005. Antologia, alcătuită de Oliver Lustig, cuprinde fragmente din diverse lucrări de specialitate publicate în limbile franceză, engleză, germană, italiană, cehă, ebraică, maghiară, spaniolă.

Autorul antologiei a surprins voci din diferite spații geografice, ajungând la concluzia că, în aproape întreaga Europă, unde s-a dat frâu liber rasismului și antisemitismului, a bîntuit holocaustul prin crimele sale incredibile și de neimaginat. A fost cuprinsă, într-o oarecare măsură, varietatea modalităților de exterminare.

Fiecare fragment prezentat în lucrare este precedat de un portret sumar al autorului și opereii despre care se vorbește.

2.*** Reflecții despre

Drd. MIHAI FLOROIA

Holocaust. Studii, articole, memorii, București, 2005. Volumul constituie o culegere de studii și articole pe teme ale holocaustului, unele dintre ele fiind publicate anterior. Printre autorii articolelor/studiilor menționez: Mihail E. Ionescu, Alexandru Barnea, Harry Kuller, Jean Ancel, Oliver Lustig, Victor Eskenasy, Lya Benjamin, Mihai Chioveanu, Magdalena Boiangiu, Traian Popovici etc. Aceștia abordează subiecte precum: Reflecții privind istoria comunității Evreiești din România, Oameni de cultură evrei în România modernă, Actualitatea problematicii antisemitismului, Evreii din Banat și Transilvania de Sud în anii celui de-al doilea război mondial, Pogromul de la București 21 - 23 ianuarie 1941, Ferestre închise etc.

După cum înșiși mărturisesc, unii dintre autorii acestor studii nu sunt specialiști în istoria comunității evreiești din România, însă au citit numeroase lucrări, articole, documente pe această temă.

Poporul român nu este vinovat de ceea ce s-a comis în numele lui într-o perioadă de nebuloasă politică, morală și socială. Generațiile actuale și cele ce vor urma sunt îndemnate să analizeze și să judece cu maximă obiectivitate ceea ce s-a petrecut atunci și ceea ce pare că istoria lasă spre uitare.

Mulți au scris despre femeie, unii elogiind-o și aducându-i osanale, căci ea este promotorul a ceea ce e viu și plin de suflet, alții înfierându-o și considerând-o principala vinovată de dezastrul lumii. Care este adevărul în această privință? Mulți consideră că Bunavestire ar trebui să fie Ziua Femeii și nu 8 martie, sărbătoare de sorginte social-democrată.

Creată împreună cu bărbatul după chipul lui Dumnezeu (deci egal în demnitate cu bărbatul) prima femeie, Eva a primit aceeași poruncă: „Creșteți și înmulțiți-vă și umpleți pământul” (Facere 1, 28). Adică creșteți în desăvârșire și umpleți pământul de oameni destoinici, credincioși și înțelepți. Dar, cunoaștem drama primilor oameni: Eva s-a rupt de Dumnezeu și l-a îndemnat și pe bărbat la păcat, fapt ce a dus la pierderea Paradisului, subjugarea omului de către păcat, suferință și, în final, moarte.

În antichitate femeia avea o poziție și un statut existențial inferior bărbatului, acesta subjugându-o și coborînd-o pînă la condiția unui bun material, patrimonial. Și în iudaism femeia era ținută într-o stare de inferioritate, astfel că milenii întregi s-a confruntat cu problema supraviețuirii.

Fecioara Maria, care a dat naștere lui Iisus Hristos, a fost tot ce a putut da mai bun omenirea. Prin vrednicia Sfintei Fecioare de a fi Maica lui Hristos, femeia este ridicată la o cinste deosebită. Faptul că Domnul nostru a primit să fie născut și crescut de o femeie a șters pentru totdeauna stigma disprețului și al infamiei, cu care lumea veche înfierase femeia, și a ridicat-o la cea mai înaltă treaptă a demnității și moralității.

Mintuitorul a repus femeia în stare de egalitate cu bărbatul și a chemat-o la mintuire alături de bărbat în mod egal: „nu mai este iudeu nici elin, nu mai este rob nici bărbătească și femeiască, pentru că toți sunteți unul în Domnul Iisus” (Gal. 3, 28). Hristos obligă bărbatul să păstreze fidelitate femeii și numește adulter chiar și privirea pofitoare, aruncată

asupra femeii altuia: „oricine se uită la o femeie spre a o pofti, a și desfrînat cu ea în inima lui” (Mat. 5, 28). Numai Mintuitorul, în calitate Sa de Fiu al lui Dumnezeu și al femeii, putea reabilita femeia, ridicându-o din nou la statutul pe care l-a avut pînă la cădere. Creștinismul a privit pentru prima dată femeia ca pe un om, considerînd-o și pe ea o personalitate integră, de sine stătătoare, nu mai puțin prețioasă pentru Dumnezeu

decit bărbatul. Hristos ridică legătura dintre bărbat și femeie la rangul de Sfîntă Taină.

Femeia în lumea necreștină are o poziție cu mult inferioară față de bărbat. De exemplu, în viziunea islamică (musulmană) femeile sunt considerate ființe inferioare (Coran 4, 38) „cele mai răutăcioase”, „avînd carente mintale și de credință” (Muslim, 1879), condamnate (majoritatea) să ajungă în iad. Spre deosebire de bărbat (cărui îi este permisă poligamia), femeia nu are dreptul să aibă mai mulți soți și ea poate foarte ușor să fie repudiată, alungată din familie. Bătaia este prescrisă ca fiind necesară (Coran 4, 34). Cam în aceeași situație se află femeile în budism, hinduism și în celelalte religii.

În societatea actuală s-a produs schimbarea valorilor, a mentalității feminine în raport cu chemarea ei. Gîndirea ei este viruată, ea ajungînd să se

întrebe: „Eu să mă căsătoresc, să-mi pierd tinerețea ca să nasc, să spăl, să cos...?”. Dar femeia este chemată astăzi să salveze omenirea, cînd societatea contemporană este asaltată și bulversată de „noi” ideologii și concepții, care nu fac altceva decît să reinvie păgînismul. În aceste condiții, femeia creștină este chemată să dea mărturie lumii despre suprema chemare adresată de Dumnezeu umanității, de a ajunge

la asemănarea cu Dumnezeu, prin efort duhovnicesc de îndumnezeire a propriei sale existențe și a existențelor personalităților din jur cu care ea vine în contact. În cadrul familial, adevărata menire a femeii este aceea de a fi mamă și soție. Prin nașterea de prunci, femeia continuă lucrarea lui Dumnezeu, fiind dătătoare și protectoare a vieții. Astfel, ea împlinește un ritual religios, o jertfă singeroasă, prin care se preaslăvește

Dumnezeu. Femeia este „slava bărbatului” (I Cor. 11, 7), imaginea sa din oglindă, prin care el se descoperă și se împlinește. Adevărata menire a femeii este de a umaniza și salva lumea prin transmiterea credinței și exemplul vieții ei, într-o lume desacralizată și chiar dezumanizată.

În cartea sa „Înnoirea sufletului”, Paul Evdokimov declară că sufletul feminin e mai aproape de surse, de origini, de geneză. Biblia înaltă femeia la rangul de organ al receptivității spirituale a naturii să aibă mai mulți soți și ea poate foarte ușor să fie repudiată, alungată din familie. Bătaia este prescrisă ca fiind necesară (Coran 4, 34). Cam în aceeași situație se află femeile în budism, hinduism și în celelalte religii.

În societatea actuală s-a produs schimbarea valorilor, a mentalității feminine în raport cu chemarea ei. Gîndirea ei este viruată, ea ajungînd să se decopie Evanghelice, unui film etc. În utilizarea metodei conversației se impun totuși niște cerințe. Dacă vom accepta teza conform căreia întrebarea este începutul cunoașterii și al procesului cognitiv, răspunsul ei în punerea permanentă a unor întrebări (de fapt asta presupune mesajul biblic), consider necesar să ne oprim asupra rostului punerii întrebărilor în activitatea de predare - învățare. Metoda conversației este în sine ceva minunat, punîndu-l pe elev să gîndească, îi solicită spontaneitatea și curiozitatea acestuia și îi lasă mai multă libertate în căutare. Contextul unei întrebări poate fi atît natural, spontan cît și artificial, premeditat, cînd elevul „e stîrnit” de profesor să caute să învingă dificultățile, dobîndind noi cunoștințe. Este de preferat ca întrebările să fie meșteșugit formulate și adresate, în așa fel încît să nu aducă răspun-

surî sterile de genul: „da” sau „nu”; trebuie puse în stil clar, să lase să se vadă că ele cuprind tocmai ceea ce noi intenționăm să aflăm și nu altceva. „Fiecare căutare - spune Heidegger - conține o însoțire precursore a lucrurilor față de cum le știm noi la un moment dat”. „Cînd pui o întrebare, sublinia Constantin Noica, luminezi lucrurile. Este vorba de o iluminare a lor la propriu, o punere a lor în lumină, în sensul că deschizi un orizont, unde lucrurile pot apărea lămurit sau nu. Felul cum proiectezi fasciculul de lumină, întrebînd, este felul cum înfrunți lucrurile, iar bogăția modalităților de interogație ține nu mai mult de subtilitatea conștiinței ce întrebă, decît de subtilitatea existențului asupra căruia întrebă”.

„Bărbatul se prelungeste în lume prin intermediul instrumentelor; femeia o face prin dăruirea de sine. Dacă bărbatului îi este propriu verbul de acțiune, cel al femeii este a fi; și aceasta este starea religioasă prin excelență. „Instinctiv femeia va apăra întotdeauna întîietatea ființei asupra teoriei, a operativului asupra speculativului, a intuitivului asupra discursivului. Ea posedă darul surprinde imponderabilul, de a descifra destinul. A proteja lumea descifrărilor în calitate de mamă și a o purifica în calitate de fecioară, dîndu-i un suflet, propriul său suflet, aceasta este vocația oricărei femei religioase, celibatate sau căsătorite.”

Mîntuirea lumii nu va veni decît dinspre sfințenie; iar aceasta îi este mai apropiată femeii în condițiile actuale ale vieții moderne. Orice femeie are o intimitate înăscută și continuitate în viața ei. Cuvintele păstrate în sufletul ei sunt cele pe care femeia le poate spune, așa cum „Maria Magdalena merse să anunte discipolii” despre ceea ce văzuse și ceea ce auzise; așa cum femeile care aduceau mir „anunțară aceste lucruri celor unsprezece și celorlalți”; așa precum spun femeile chemate de liturgie, „egale apostolilor”. Femeia are această misiune charismatică de a fi martoră și servitoare a Cuvîntului; și aceasta în felul ei, prin modul în care Duhul Sfînt revelă Verbul și se ascunde în spatele figurii porumbelului.

Fără a face o apologie a Femeii, ea a fost dintotdeauna îngerul păzitor al casei și al întregii societăți. Este cunoscută expresia unui sfînt părinte: „Dați-mi o generație de femei bune și voi schimba fața lumii”. De fapt, promisiunea mîntuirii a fost făcută femeii, ea este cea care primește înștiințarea, ei îi apare Cel Învîtat, femeia „înveșmîntată de soare” e cea care simbolizează Biserica și Cetatea cerească în apocalipsă. De asemenea, imaginea soției și a logodnicei o alege Dumnezeu pentru a exprima dragostea sa pentru om și natura nupțială a comuniunii sale. Iar cel mai impor-

Cecilia IORDĂCHESCU

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Metoda conversației în predarea educației religioase

Conversația reprezintă o metodă dialogată de incitare a elevilor prin întrebări, avînd la bază maieutica socratică, arta aflării adevărurilor printr-un șir de întrebări puse oportun. Conform acesteia, profesorul nu mai conferențiază în clasă, ci caută ca elevul să descopere singur adevărurile permițînd realizarea unor legături directe între sufletul profesorului și cele ale elevilor săi.

Etimologic, termenul „conversație” provine din latinescul „conversatio” care la rîndul lui este compus din „con” = cum, cu și „versus” = întoarcere și reîntoarcere, examinare sub toate aspectele. De aici rezultă „conversație” = întrebare cu răspuns.

Socrate folosea metoda dialogului, considerînd ideile ca fiind înăscute, iar menirea întrebărilor

fiind de a le ajuta să iasă la lumină. Astăzi, conversația, ca metodă didactică este folosită în predarea tuturor disciplinelor de învățămînt în scopul însușirii unor cunoștințe noi și introducerii în tema nouă, fixării și sistematizării cunoștințelor însușite. Folosirea conversației are o mare valoare educativă, elevii fiind puși să gîndească, clasa participă activ la lecție, fiecare elev are o poziție și o atitudine în fixarea problemelor. Elevii își însușesc un limbaj corect și adecvat, învăț să fie respectuoși, corecți, în fine este o metodă care îi deschide pe oameni. Conversația este de două tipuri: conversația catehetică și conversația euristică. În cazul conversației catehetice, dialogul didactic este bazat pe învățare mecanică, elevii trebuind să răspundă întrebărilor numai din lecție, neputînd adăuga nimic din ceea ce ar putea să gîndească.

Totuși, are o valoare pedagogică, creatoare, bine precizată în cadrul educației religioase, elevii trebuind să reproducă exact rugăciunile, denumirile de localități, date istorice etc. Spre exemplu, la clasa a VI-a: Cînd a avut loc Sinodul I ecumenic? sau Cînd a avut loc marea schismă dintre Apus și Răsărit? Cînd s-a înființat Mitropolia Ungrovlahiei? etc., sunt întrebări ce au un singur răspuns exact și la obiect. Mintuitorul a folosit această metodă în sensul de expunere cu dialog. Conversația euristică solicită gîndirea elevilor (termenul venind din grecescul „euriskein”, care înseamnă a afla, a găsi, a descoperi), invitîndu-i să realizeze o incursiune în propriul univers cognitiv și să facă o serie de conexiuni care să faciliteze dezvăluirea de noi aspecte ale realității. La religie, elevii pot descoperi valori noi ale comporta-

mentului creștin, stimîndu-se afirmarea personalității, a originalității și creativității lor. Spre exemplu: la clasa a VIII-a, la lecția „Schimbarea la Față” - „De ce credeți voi că Iisus a luat cu Sine în mod special pe Petru, Iacob și Ioan?” sau la clasa a VII-a, „Cum credeți voi că s-ar fi putut evita Marea Schismă?” etc., sunt întrebări ce le permit elevilor să-și „plimbe” gîndirea prin întreaga lor sferă de cunoștințe generale și religioase.

Ca formă de utilizare a conversației este și convorbirea morală, un dialog între profesor și elevi prin care se urmărește clarificarea cunoștințelor morale conținute de declarațiile de trăiri afective din partea copiilor. Dialogul valorifică experiența de viață a elevului. Aceste convorbiri pot avea ca punct de plecare subiectul unei povestiri, al unei întîmplări cotidiene, al unei peri-

surî sterile de genul: „da” sau „nu”; trebuie puse în stil clar, să lase să se vadă că ele cuprind tocmai ceea ce noi intenționăm să aflăm și nu altceva. „Fiecare căutare - spune Heidegger - conține o însoțire precursore a lucrurilor față de cum le știm noi la un moment dat”. „Cînd pui o întrebare, sublinia Constantin Noica, luminezi lucrurile. Este vorba de o iluminare a lor la propriu, o punere a lor în lumină, în sensul că deschizi un orizont, unde lucrurile pot apărea lămurit sau nu. Felul cum proiectezi fasciculul de lumină, întrebînd, este felul cum înfrunți lucrurile, iar bogăția modalităților de interogație ține nu mai mult de subtilitatea conștiinței ce întrebă, decît de subtilitatea existențului asupra căruia întrebă”.

(continuare în numărul viitor)

Drd. Mihai FLOROIA

MAREA POTEMKIADĂ NATO

A fost odată, că de n-ar fi nu s-ar cleveți, o femeie ambițioasă, stăpînă peste ținuturile și popoarele Imperiului Rus, pe numele ei de fată Ecaterina.

A fost o adevărată „doamnă de fier” și mamă a celebrului țar Petru Intîi pe care rușii, cu înclinația lor naturală, l-au botezat „Cel Mare”.

Ecaterina („Cea Mare”), a avut un iubit pe nume Potemkin, un ucrainean care a iubit-o atît de mult încît i-a rămas credincios pînă la moarte.

Doamna l-a răsplătit cu funcții înalte în administrația țării.

La un moment dat țarina s-a hotărît să vadă cu ochii ei cum trăiește poporul și a organizat o caravană compusă din sute de oameni, animale, alimente și furaje, întinsă - se spune - pe o lungime de 2 Km.

Traseul a fost ales cu mare grijă, de către însuși Potemkin.

Acesta și-a făcut mari grijii pentru starea de spirit a țarinei. Ii era teamă ca nu cumva să o supere contactul cu sărăcia și mizeria satelor.

De aceea, traseul le-a ocolit.

Pentru a nu creea o impresie de pustietate, Potemkin a ordonat să-i fie construite, din loc în loc, orașe și sate din carton presat.

Viu colorate, așezate în vârful dealurilor, se vedeau în zare biserici și catedrale, locuințe, școli și spitale etc...

De pe culmile însoțite, de sub poale de codri, din fînețe și de pe marginea lanurilor, țărani frumoși îmbrăcați, fete și fecioare împodobite ca de sărbătoare, cu haine scumpe din recuzita imperială, salutau respectuos, roșind urale de bine.

- Ce frumoasă, ce bogată

țară avem ! Ce oameni civilizați, prosperi și plesnind de sănătate ! Și cît de mult își iubesc aceștia conducătorul !

Mult s-a bucurat țarina. Inima ei mare s-a umplut de mîndrie, mulțumind Dumnezeuului pravoslavnic pentru darurile sale. Își iubea mai mult poporul, căci îl vedea cuminte, sănătos și prosper.

Călătoria le-a lăsat țarinei și mai marilor ei însoțitori o puternică impresie : o țară bogată, cu oameni vajnici și înstăriți, cu o țară care-i conduce înțelept și cu dreptate.

România nu este Rusia. Totuși a avut și are țării și Potemkinii ei. La fel de pricepuți în văcsuirea realității, specialiști în butaforie.

Sammit-ul NATO de la București din aprilie 2008 a adăugat potemkiadei de tip clasic ceva nou.

Localnicii nu au avut voie să se apropie de ferestrele care dau spre bulevardul pe care circulă oficialii.

Cîinii de pripas au fost arestați și deportați, polițiștii cu burta au fost retrași din „dispozitiv” iar capacele canalelor au fost sudate. Boschetarii și cerșetorii au interdicție, elevii și studenții au avut liber.

Vopseaua proaspătă a acoperit pecinginea orașului bolnav.

Totul strălucește și prosperă, Delegațiile străine vor fi încîntate.

Democrația dimbovițeană a învins bunul simț!

Prof. dr. D.D. Ursache

N.R. Dintr-o eroare de tehnoredactare, acest text nu a văzut lumina tiparului la momentul potrivit. Din păcate însă, momentul potrivit pentru acest text este, deocamdată, mereu.

REMEMORĂRI NEMȚENE - MAI 2008

2/2008, d., Piatra-Neamț, profesoara Maria-Tereza Gogu (n. 8. 09. 1919), artist plastic format la Academia de „Belle Arte” din Iași; debutantă în 1941 la „Salonele Moldovei”. Expoziții personale, după 1992, la Iași, Piatra-Neamț și Roman. ●

4/1923, n., Piatra-Neamț, Paul Vasiliu, profesor de filosofie, psihologie, pedagogie, inginer, inspector școlar, director al Grupului Școlar de Chimie din Piatra-Neamț, om de o aleasă cultură, autor a numeroase articole și al „Monografiei Școlilor Normale din Piatra-Neamț (1912-2002)”. ●

5/2006, d., Văratec, Zoe Dumitrescu-Busulenga (n. 20. 08. 1920, București), critic și istoric literar, comparatist, profesor universitar (din 1971), director al Institutului de Istorie și Teorie Literară „George Călinescu” (din 1973), membru corespondent (1974), apoi titular și vicepreședinte al Academiei Române; a condus Accademia di Romania de la Roma (1991-1997). Distinsă cu ordinea Meritul Cultural (1971), „23 August” (1974), „Kiril și Metodie (1977), Meritul Cultural Italian, în Grad de comandor (1978) și Premiul Herder (1988). A fost invitată și a participat la numeroase manifestări culturale din Piatra-Neamț și din județ. ●

6/1930 n., Piatra-Neamț scenaristul, ziaristul, dramaturgul Dorel Dorian. Spectacolul cu piesa scrisă de el, „Secunda 58”, în premieră, a inaugurat Teatrul Tineretului, în octombrie 1961, ca instituție distinctă. ●

7/1956, n., Tirgu-Neamț, Daniel Corbu, poet, publicist. ●

9/1947, n., Slobozia, com. Roznov, jud. Neamț, Vasile Pruteanu, profesor de istorie, director de gimnaziu (com. Rediu - Neamț) și de liceu (Roznov), inspector șef adjunct al Inspectoratului Școlar Neamț, prefect al județului Neamț (ianuarie 2001-august 2003), în prezent, deputat în Parlamentul României. ●

10/1971, d., București, compozitorul, dirijorul Mihail Jora (n., Roman, 18. 08. 1891),

membru al Academiei Române (1955).

11/1905, n., Drăgănești (Județul Neamț), biologul Petre Jitaru, membru titular al Academiei Române (1974), cel care, printre altele, este inte-meietorul Stațiunii „Stejarul” de la Pîngărați (d. 15. 07. 1989, Iași). ●

13/1912, n., Piatra-Neamț, Constantin D. Bors (d. 10. 01. 1998, Piatra-Neamț), unul dintre cei mai iluștri profesori de matematică din învățămîntul liceal din România, întemeietor al „școlii” de matematică din județul Neamț. Cu pseudonimul Lucian Mircea a semnat versuri în presa literară, a fost animator al cercului literar „Slova Nouă” din Piatra-Neamț; în 1947 a alcătuit, împreună cu Constantin Prîsnea, Dumitru Almaș, Har. Mihăilescu, Constantin Gavrilu, Nichita Bistriceanu ș. a., prima filială, din Piatra-Neamț, a Uniunii Scriitorilor. A obținut locul I la un concurs de sonete inițiat de revista „Contemporanul” (1947), locul al II-lea revenindu-i lui Ștefan Augustin Doinaș. ●

14/1945, d. și înmormîntat la Mizil, cînd se întorcea din exil, Leon Mrejeru (n., 10. 02. 1879) distins învățător. În 1968, cînd a murit și soția sa, învățătoarea Eugenia Mrejeru, osemintele i-au fost aduse în cimitirul din Piatra-Neamț. ●

15/1909, n., la Samara (Rusia), Vladimir Lașcu (d. 24. 12. 1996), remarcabil profesor de educație fizică, publicist. ●

15/1925, n., Roman, Savin Bratu, (d. 4.03. 1977, București), pseudonimul lui Raul Baraș. S-a dedicat cariere didactice și a fost, pe rînd, la Universitatea din București, asistent, lector, conferențiar, profesor, obținînd titlul de doctor în filologie (1969) cu teza „Ion Creangă”. ●

15/1928, a fost votată „Legea învățămîntului secundar” la a cărei elaborare a contribuit și senatorul Panaite Criveț (1868 - 1948), profesor din Piatra-Neamț. Legea prevedea reintroducerea examenului de bacalaureat, scos în 1898. ●

15-16/1928, la București, se desfășoară lucrările primului Congres al Profesorilor de

Pedagogie, la care, participă profesorul Ion Drăgan de la Școala Normală de Băieți din Piatra-Neamț. ●

16/1892, d., la Roman, episcopul cărturar Melchisedec Ștefănescu (n. la Gîrcina, 15. 02. 1823), membru al Academiei Române. ●

17/1906, n., la Grintieș, ilustrul învățător de la Dreptu - Constantin Romanescu, remarcat de Mihail Sadoveanu. ●

17/1928, Corul mixt al celor două școli normale din Piatra-Neamț, condus de Gheorghe Dimitrieș, a obținut locul I și medalia de aur la Concursul Național organizat de „Tinerimea Română”. ●

19/1913, s-a dezvelit statuia lui Mihail Kogălniceanu din Piatra-Neamț. A vorbit profesorul Panaite Criveț. Textul cuvîntării a fost publicat într-o broșură. ●

19/1938, n., Piatra-Neamț, Sorin Donea (d. 5. 12. 1994), distins profesor de matematică, director al Liceului „Petru Rareș”, inspector școlar. ●

19-21/1940, la Piatra-Neamț, s-au desfășurat lucrările Congresului Național al Profesorilor de Geografie, prezidat de prof. univ. Mihai D. David (Iași). Au prezentat comunicări și nemțenii: Constantin Matasă, Constantin Turcu, Victor Andrei, Victor Țăranu, Petru Gheorgheasa. ●

21/1913, n., Vișoara - Neamț, Constantin Alupului, absolvent al Școlii Normale „Gheorghe Asachi” din Piatra-Neamț, învățător devenit cunoscut și stimat în Marginea Sibiului, mort eroic pe cîmpul de luptă, în timpul celui de Al Doilea Război Mondial, pe frontul antisovietic, ca ofițer. ●

21/1936, n., Solonț, jud. Bacău, Constantin Cucu, absolvent al Facultății de Filosofie - secția ziaristică - a Universității din București (1958), redactor șef al revistei de cultură „Asachi”, seria nouă (1991-2005), redactor șef al săptămînalului „Informația Primăriei” din Piatra-Neamț (1996-2002). ●

28/1855, domnitorul Grigore Alexandru Ghica semnează hrisovul de înființare a Seminarului Teologic de la Tirgu-Neamț. ●

28/1936, n., București, Mircea-Eduard Balan, absol-

vent al Facultății de Teologie București (1955-1959) și al Facultății de Filologie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Volume publicate: „Costache Negruzzi - <Alexandru Lăpușeanul>” (1996), „Etapă în receptarea operei lui Ion Creangă” (1999), „Metaforă, simbol, mit în poezia eminesciană” (1999) ș. a. ●

29/1933, Petre Andrei, ministru subsecretar de stat la Ministerul Instrucțiunii Publice de atunci, vizitează Școlile Normale din Piatra-Neamț. ●

31/1859, n., Români, Gheorghe Nicolau, ilustru institutor, revizor școlar, apreciat de ministrul Spiru Haret, care a participat la inaugurarea Școlii de Băieți nr. 3 din Mărăței, Piatra-Neamț (astăzi Școala Nr. 2). În mai 1902, la inițiativa sa, s-a înființat Corul Învățătorilor din județul Neamț. ●

31/1908, d., la Piatra-Neamț, Nicu N. Albu, prefect al județului Neamț (1885-1888 și 1895-1899), primar (Piatra-Neamț, 1901-1904; 1907), deputat (1891-1895), senator (1905-1907; 1907-1908); absolvent al Facultății de Medicină din Berlin. Este unul dintre cei care au sprijinit dezvoltarea economică a județului Neamț (construirea de poduri, șosele, străzi, a liniei ferate Bacău - Piatra-Neamț, introducerea iluminatului electric în Piatra-Neamț; amenajarea Parcului „Cozla”; a sprijinit apariția unor publicații liberale: „Mișcarea liberală”, „Propășirea”, „Munca”. A condus timp de 30 de ani Organizația PNL Neamț și s-a bucurat de aprecieri deosebite din partea lui Mihail Kogălniceanu, I. C. Brăteanu, I. G. Duca, V. A. Urechia și a altor fruntași liberali. ●

mai 1930, Școala Normală de Fete din Piatra-Neamț a primit medalia „Palme Académique” în grad de „Oficier d'Academie” oferită de Guvernul Franței. ●

mai 1882, revista „Asachi” a publicat studiul „Despre dezvoltarea și conservarea națională la români” de profesorul Calistrat Hogaș, în care se referă la temeiurile istorice și filosofice ale națiunii române. Studiul a fost inclus în volumul „Amintiri” (1967).

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

R Revista **CONVORBIRI LITERARE** publică un interesat articol semnat de redactorul șef al publicației, Cassian Maria Spiridon, despre primele asocieri ale scriitorilor români, de la Societatea Literară a României din 1845, pînă la actuala structură a Uniunii Scriitorilor din România. În același număr citim un frumos poem de Adrian Alui Gheorghe și fragmente din interesantul jurnal al criticului literar Gheorghe Grigurcu. Poșta literară a revistei, „Curier de ambe sexe”, a fost preluată, din luna februarie, de poetul Nicolae Sava.

OGLINDA LITERARĂ, revista de la Focșani, foarte bogată în conținut dar inegală de la o pagină la alta, publică, în serial, jurnalul criticului și istoricului literar Ion Rotaru din perioada Revoluției. În numărul de acum, 4/2008, scriitorul povestește perioada istorică 7 - 15 ianuarie 1990, una foarte încărcată

de evenimente.

Serioasă, bogată în articole de interes pentru o categorie foarte largă de cititori, respectabila **DACIA LITERARĂ**, fondată de Mihail Kogălniceanu la 1840, nu își dezmințe cititorii. În numărul 3/2008 citim cu interes interviurile cu poetul Dinu Flămînd și criticul de artă Valentin Ciucă, precum și eseurile despre Max Blecher și Marin Sorescu. Aduc omagii pictorului trecut în eternitate Sabin Bălașa poetii George Bădărău și Daniel Corbu.

Revista de la Galați, **PORTO FRANCO**, pe care o conduce poetul Sterian Nicol, publică un interviu cu academicianul Constantin Ciopraga, un grupaj de poeme semnat de Nicolae Oancea, ajuns la vîrsta de 70 de ani, și un articol evocator despre Galațiul de odinioară. „Salonul poetic” al revistei găzduiește scriitorii precum Al. Priboieni și pr. Ion Croitoru, dar și tineri poeți ce vin din urmă.

Un interesant eseu despre jurnalul lui Sebastian publică în numărul 18 al **ROMÂNIEI LITERARE** scriitorul Virgil Duda. În același număr citim un interesant studiu despre Dante semnat de Doina Condrea Derer, nominalizării la Premiile Uniunii

viitoare carte a criticului literar Eugen Negrici, „Iluziile literaturii române”. O revistă vie, bine concepută, semn că cei care vin vor ști să ducă mai departe tradiția presei literare românești.

De la Constanța ne-a sosit

Revista presei literare

Scriitorilor pe anul 2007, precum și o îndrăzneată intervenție făcută „către organele superioare de partid și de stat” de către Radu F. Alexandru cu referire la stagiunea teatrală 1983-1984 și despre activitatea fostelor case de filme din acea perioadă.

CUVÂNTUL, revista literară a tinerilor scriitori, publică în numărul 5/2008 o anchetă despre piesa cărții, un interesant eseu despre Tudor Vianu, semnat de Henri Zalis, un interviu cu mezzosoprana Viorica Cortez și un fragment din

primul număr din acest an al revistei literare **EX PONTO**, format carte, de nu mai puțin de 210 pagini, la care colaborează scriitorii de toată mîna: de la nume de prestigiu precum Geo Vasile, Antonio Patraș, Dumitru Mureșan, Constantin Novac, Lucian Vasiliu, Gellu Dorian, pînă la autori total necunoscuți. Ne-a reținut atenția, printre altele, eseu despre poezia lui Nichita Stănescu, „Un Ulise al poeziei moderne”, semnat de Daniela Varvara.

Numărul 2 al revistei literare **CAIELE ORADIEI**, editată de Asociația culturală „Astra”, își grupează materialele după tematici: Istorie culturală, Monografii literare, Proză, Teatru, Biopsii culturale, Oamenii cetății etc. Din mulțimea de colaboratori, am reținut câteva nume: Robert Șerban, Lucian Alecsa, Paulina Popa, Ioana Cistelean, Ioan Moldovan, Bogdan Cretu.. Am reținut din acest număr un interesant interviu acordat revistei de Traian T. Coșovei, în care discută despre regretatul Alexandru Condeescu și despre Muzeul Literaturii Române.

Revista **ARGES** începe, din numărul 4/2008, o interesantă anchetă despre debuturile scriitorilor: „Observăm că acum parcă scriitorii tineri nu mai debutează. Te trezești cu ei direct la lansarea propriilor cărți, cărți despre care nu se mai știe care e prima, care a doua, a nu știu cîta, contează doar că îngroașă rafturile. De debutul în reviste nici nu mai poate fi vorba” -

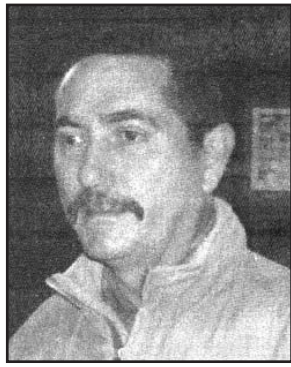
scriu inițiatorii anchetei în preambul și au perfectă dreptate. Răspund la ancheta din acest număr numai poeți moldoveni: Gellu Dorian, Liviu Antonesei, Nicolae Turtureanu și Lucian Vasiliu.

De la Chișinău, primim primul număr pe acest an al revistei **SUD - EST CULTURAL**, o revistă editată cu sprijinul Institutului Cultural Român. Format carte, cu un sumar foarte bogat, revista colegilor din Moldova de peste Prut are o ținută academică. Între colaboratorii ei aflăm nume importante de la Chișinău precum academicianul Mihai Cimpoi, poeții Leo Butnaru, Arcadie Suceveanu, Emilian Galaicu Păun, Vasile Gîrmeș, dar și alte nume de peste hotare precum Aurel Pantea din Cluj, Dumitru Crudu (tot moldovean), Roland Barthes și alții. Foarte interesant este Topul 50 (Carte la pachet 2007) semnat de poetul Emilian Galaicu Păun.

OCHELARIST

IN MEMORIAM

A plecat Burghezul

Au trebuit să treacă 40 de zile, de la 1 aprilie 2008, să pot scrie despre plecarea Domnului profesor de istorie, Director de liceu și CCD, Inspector școlar de specialitate al I.S.J. Neamț:

FELEA CORNELIU - ALEXANDRU

fără să mai cred că a fost o păcăleală.

Prima mea întâlnire cu Cornel a fost în 1981, pe holurile de la etajul I al Universității "Al. I. Cuza", între amfiteatrele I17/I18; eram colegi de an. Era ușor de remarcat: noi aveam teniși, el pantofi din piele proaspăt lustruiți; noi eram în blugi și tricouri, el în costum cu cravată; noi fumam Carpați fără, el Kent lung; noi aveam mape de plastic, el geantă diplomat... De atunci și pînă azi l-am zis Burghezul, pentru că a rămas super-pedant, asortat, scrobrit, parfumat și foarte discret. Grasea într-un mod fermecător și nu ridica tonul la nimeni, niciodată.

Se număra printre chipeșii facultății și era foarte iubit de toate colegele; chiar și mămicile noastre erau cucerite de manierele lui elegante și îl laudau pentru buna creștere de care dădea dovadă în orice împrejurare.

În 1985, la repartitia pe țară, am fost aruncați în secume, la Miercurea-Ciuc, unde ne-am făcut stagiul de 5 ani la o specială Școală a vieții. Ne întâlneam în fiecare sîmbătă la autogară și plecam la Piatra Neamț să ne vedem bebelușii, cărora el avea grijă să le facă rost de "ceva bun", de la cîte un ungur prieten.

I-a ajutat pe toți și pe mine foarte mult, pentru că era un tip milos, condescendent și tole-

rant. Recunosc la fel că uneori m-a și încurcat, dar cu scopul declarat de a vedea cum mă descurc; era metoda lui de a-mi proba rezistența.

Astfel, relația noastră camaraderescă de decenii s-a transformat într-un fel de frățietate, pe care-o resimțeam ca pe un fel de ciudă; așa simțea și el de cîte ori nu uitam să-i spun "La mulți ani" pe 24 noiembrie sau de Sf. Alexandru în vară.

În ultimii ani îmi tot propuneam să-i cînt un refren al trupei "Taxi", în memoria celor care s-au încapăținat să plece prea devreme și a căror pierdere am resimțit-o împreună cu el ca pe o sfîșiere a inimii: Profii noștri dragi: Timofte, Prună, Pungă, Platon, Vasile Cristian, Vasile Rusu... și colegii de promoție: Lucia, Răzvan, Costică, Ion. Azi mă trezesc murmurîndu-le în gînd și pentru Cornel:

"... **prea sus
ca să-ți mai zîmbesc**

"... **prea sus
să te mai găsesc**

Dar nu de-ajuns de sus

Să nu te mai iubesc..."

Oare cîte lecții ne mai trebuie nouă celor rămași, ca să învățăm să ne ținem de mîna, să ne apărăm, să ne încurajăm, să ne întîlnim pentru a ne mărturisii cît de tare ne doare, sau că am înțeles mesajul marelui John Lennon, care spunea: "Viața este ceea ce ni se întîmplă, în timp ce noi suntem ocupați cu altceva."

Boierule, fără tine lașul nostru o să fie cu mult mai trist, dar să fii sigur c-o să ne rugăm la Dumnezeu să-ți fie drumul drept, mai luminat... sau măcar mai ușor!

**Dumitrița
VASILCA**

ACADEMIA DE MUZICĂ GHEORGHE DIMA CLUJ NAPOCA FACULTATEA DE MUZICĂ PIATRA NEAMȚ organizează

CONCURS DE ADMITERE sesiunea 2008

Înscrieri: 8-10 septembrie; Concurs: 11-14 septembrie

Specializări, 4 ani: vioară, violă, violoncel, contrabas, chitară clasică, pian, percuție, canto clasic
Specializări, 3 ani: pedagogie muzicală

- se pot înscrie la concurs - fără limită de vîrstă - absolvenții ai liceelor de specialitate, teoretice și pedagogice, educatori și învățători aflați în activitate;
- pot fi admiși și candidați cu diplomă de bacalaureat, fără pregătire de specialitate;
- în activitatea profesională a Facultății se lucrează diferențiat, în funcție de gradul de pregătire al studenților;
- pe perioada examenului de admitere se asigură cazarea, contra cost;
- se asigură corepetitori (după caz) și spații de studiu și corepetiție gratuit;
- copiii personalului didactic beneficiază de scutiri de taxa de admitere și cazare gratuită pe perioada școlarizării;
- celor mai merituoși studenți li se acordă burse de studiu;
- programele didactice conțin module opționale menite să favorizeze integrarea socio-profesională a absolvenților: instrument / cînt popular, informatică muzicală, jazz instrument / voce.

**Informații suplimentare: Piatra Neamț - 0233237596, Cluj Napoca - 0264591241/42/43
email: facultateademuzica@gmail.com, conscluj@gmail.com**

Viitorul an școlar va avea 172 de zile

Ministerul Educației și Cercetării a aprobat, recent, structura viitorului an școlar. Acesta va avea 35 de săptămîni de cursuri, adică 172 de zile lucrătoare. Excepție fac clasele a IX-a și a X-a de la școala de arte și meserii, clasa a XII-a de liceu - filiera tehnologică, ruta directă de calificare, și clasa a XIII-a de liceu - filiera tehnologică, ruta progresivă de calificare. În cazul lor, durata cursurilor este de 36 de săptămîni - 177 de zile. Această a 36-a săptămîni este rezervată instruirii practice/ stagiului de pregătire practică.

La excepții mai intră clasa a XI-a - anul de completare, clasa a XI-a de liceu - filiera tehnologică, ruta directă de calificare și clasa a XII-a de liceu - filiera tehnologică, ruta

progresivă de calificare, la care durata cursurilor este de 37 de săptămîni. Ultimele două, în intervalul 15-26 iunie 2009, sînt săptămîni de stagii de pregătire practică.

Anul școlar 2008-2009 va începe pe data de 1 septembrie 2008, se încheie pe data de 31 august 2009 și se structurează pe două semestre, după cum urmează:

- semestrul I: cursuri - luni, 15 septembrie 2008 - vineri, 19 decembrie 2008; în perioada 27 octombrie - 2 noiembrie 2008, clasele din învățămîntul primar și grupele din învățămîntul prescolar sînt în vacanță;

vacanță - sîmbătă, 20 decembrie 2008 - duminică, 4 ianuarie 2009; cursuri - luni, 5 ianuarie 2009 - vineri, 30 ianuarie 2009.

vacanță intersemestrială: sîmbătă, 31 ianuarie 2009 - duminică, 8 februarie 2009.

- semestrul al II-lea: cursuri - luni, 9 februarie 2009 - vineri, 10

aprilie 2009; vacanță - sîmbătă, 11 aprilie 2009 - luni, 20 aprilie 2009; cursuri - marți, 21 aprilie 2009 - vineri, 12 iunie 2009.

Vacanța de vară va începe pe 13 iunie și se va încheia pe 13 septembrie.

Tezele de pe semestrul I al anului școlar 2008-2009 se vor susține, de regulă, pînă la data de 19 decembrie 2008, iar cele din semestrul doi pînă la 15 mai 2009. Calendarul bacalaureatului, al examenelor de absolvire, respectiv de certificare a competențelor profesionale, precum și calendarul admiterii în clasa a IX-a, se vor aporba prin ordine distincte ale ministrului Educației.

progresivă de calificare, la care durata cursurilor este de 37 de săptămîni. Ultimele două, în intervalul 15-26 iunie 2009, sînt săptămîni de stagii de pregătire practică.

Anul școlar 2008-2009 va începe pe data de 1 septembrie 2008, se încheie pe data de 31 august 2009 și se structurează pe două semestre, după cum urmează:

- semestrul I: cursuri - luni, 15 septembrie 2008 - vineri, 19 decembrie 2008; în perioada 27 octombrie - 2 noiembrie 2008, clasele din învățămîntul primar și grupele din învățămîntul prescolar sînt în vacanță;

vacanță - sîmbătă, 20 decembrie 2008 - duminică, 4 ianuarie 2009; cursuri - luni, 5 ianuarie 2009 - vineri, 30 ianuarie 2009.

vacanță intersemestrială: sîmbătă, 31 ianuarie 2009 - duminică, 8 februarie 2009.

- semestrul al II-lea: cursuri - luni, 9 februarie 2009 - vineri, 10

aprilie 2009; vacanță - sîmbătă, 11 aprilie 2009 - luni, 20 aprilie 2009; cursuri - marți, 21 aprilie 2009 - vineri, 12 iunie 2009.

Vacanța de vară va începe pe 13 iunie și se va încheia pe 13 septembrie.

Tezele de pe semestrul I al anului școlar 2008-2009 se vor susține, de regulă, pînă la data de 19 decembrie 2008, iar cele din semestrul doi pînă la 15 mai 2009. Calendarul bacalaureatului, al examenelor de absolvire, respectiv de certificare a competențelor profesionale, precum și calendarul admiterii în clasa a IX-a, se vor aporba prin ordine distincte ale ministrului Educației.

Subiectele pentru proba de limbă și literatura română de la bacalaureat continuă să stîrnească discuții. Pe site-ul său, Ministerul Educației și Cercetării vine cu noi precizări referitoare la conținuturi și programa școlară de care s-a ținut cont la realizarea acestora. Astfel, absolvenții clasei a XII-a în anul școlar 2007-2008 vor susține examenul după o programă școlară diferită de cea care a stat la baza elaborării subiectelor pentru absolvenții serilor 2003-2007.

În programa școlară de limba și literatura română, destinată elevilor care își încheie studiile liceale în acest an, există 17 scriitori obligatoriu de studiat, cu cel puțin un text literar, specii literare, texte poetice reprezentînd epoci și ideologii literare diferite, curente și orientări tematice diverse, precum și o varietate de texte non-literare. De asemenea, sînt prevăzute 11 studii de caz și dezbateri asupra unor teme, curente, epoci și ideologii literare, menite să formeze în anii de liceu competențe specifice,

Alte precizări la bacalaureat

Subiectele pentru proba de limbă și literatura română de la bacalaureat continuă să stîrnească discuții. Pe site-ul său, Ministerul Educației și Cercetării vine cu noi precizări referitoare la conținuturi și programa școlară de care s-a ținut cont la realizarea acestora. Astfel, absolvenții clasei a XII-a în anul școlar 2007-2008 vor susține examenul după o programă școlară diferită de cea care a stat la baza elaborării subiectelor pentru absolvenții serilor 2003-2007.

În programa școlară de limba și literatura română, destinată elevilor care își încheie studiile liceale în acest an, există 17 scriitori obligatoriu de studiat, cu cel puțin un text literar, specii literare, texte poetice reprezentînd epoci și ideologii literare diferite, curente și orientări tematice diverse, precum și o varietate de texte non-literare. De asemenea, sînt prevăzute 11 studii de caz și dezbateri asupra unor teme, curente, epoci și ideologii literare, menite să formeze în anii de liceu competențe specifice,

M. DRĂGOI

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVĂȚĂMÎNT
NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
tel/fax: 22.53.32, Piatra
Neamț

Prețul: 1 LEU

DE CE MEMORIA ESTE „OARBĂ”?

Despre secolul nostru se poate spune orice: că este mistic, extravagant, violent, vulgar, informatizat, entropic, cataclismic, intolerant, terorist, pauperizant, segregacionist, scientist și încă multe, multe altele care ne-ar mai veni în minte.

Dar cel mai adesea, secolul nostru este văzut ca unul apocaliptic.

Memoriei, grecii antici îi spuneau MNEMOSYNE, o matroană oarbă, soră bună cu HYPNOS, somnul.

Ne ajută să legăm prezentul de trecut și de viitor, o punte peste timp, peste ani și peste veacuri.

Psihismul memoriei are funcționalitate vitală, în lipsa ei, ar trebui să ne consumăm întreaga viață pentru a învăța în fiecare dimineață să ne îmbrăcăm, să ne folosim de utilitățile casnice, chiar să vorbim și să mergem

pe picioarele noastre. Nici un progres nu ar fi posibil fără ea. De aceea putem spune cu tot temeiul că memoria este o caracteristică fundamentală a existenței, nu numai a celei vii...

Cine nu crede, să topească nițică sare într-un ibric și să fiarbă pînă la recristalizare. Ce-a rezultat? Tot sare, aceeași cantitate, aceeași structură cristalină căreia îi spunem clorură de sodiu.

De la începutul lumii, la fel! Bazaltul este bazalt, marmura - marmură, granitul - granit și apa - apă! Cum și din oul găinii tot găină iese, cum din sămînța grîului nu va ieși niciodată neghină.

Animalele superioare se bucură însă de existența unui fenomen mult mai complex căci memoria lor este instinctivă și afectivă. Este posibil - spun unii - ca unele specii sau unele specimene să se ridice la nivelul rațional care caracterizează natura umană.

Ea, memoria, ne face mai umani în simțire și mai raționali în practica vieții zilnice. Ne apropie ca oameni, ca frați, ca parteneri, făcîndu-ne să împărțim aceleași valori, aceleași

convingeri. Ne trece din natura în cultură, din regnul animal în cel uman.

La nivelul umanității naționale sau universale memoria se numește ISTORIE.

Ea este o ființă, „FIINȚA ISTORICĂ” îi spunea gînditorul român Lucian Blaga într-un volum cu același titlu. Ființa aceasta trăiește în fiecare dintre noi, o purtăm cu noi, o transmitem celor de după noi și aceștia mai departe. Privită de aproape, de la nivelul a două-trei generații, nu-ți spune mare lucru. Privită de departe, de la sute și mii de ani distanță, ea ne arată un lucru oribil: că oamenii nu reușesc să învețe aproape nimic din Istoria lor, repetînd la nesfîrșit ritualul fratricid mai întîi cu falca de măgar folosită de biblicul Samson iar la urmă cu focul nuclear al rachetelor intercontinentale.

Uitînd toate suferințele, prejudiciile și dezastrele, memoria își pierde rațiunea, căzînd în somnul hipnotic al Armageddonului.

Ați înțeles de ce Mnemosyne este oarbă?

Prof. dr. D.D. URSACHE

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1994)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Florin FLORESCU - director general, Iosif COVASAN - director economic, Constantin TOMȘA - director executiv, Gheorghe AMAICEI, Ștefan CORNEANU.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - redactor șef, Ștefan CORNEANU - redactor șef adjunct, Dumitrița VASILCA, Valerian PERCĂ (Subredacția Roman, tel. 732.738), Carmen DASCĂLU (secretar).